БЕРЕЗЕНЬ

ISSN 0132-4462

1987

№ 5

перець

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Пробач, люба, за запізнення. Через клятий склероз зовсім забув, що я досі не розлучений!

ПИТАННЯ — РУБА!

СТЕНД НА ДОРОЗІ

Автобус дехто вважає найдемократичнішим видом транспорту. Бо літати літаком може собі дозволити лише той, хто має багато вільного часу і не повинен обов'язково прибути кудись до певного терміну. Поїздом, звичайно, надійніше, але ж поїзд іде лише туди, куди прокладено колію. А якщо колії нема, тоді — тільки автобусом. Отож і я, коли справи вимагають, теж їду найдемократичнішим. Навіть знаходжу в ньому певні принади. З вікон автобуса, якщо, звісно, не лінуватися і часто вертіти головою, можна чимало побачити й розширити світогляд.

Їду, значить, кручу головою, розширюю. Проїжджаємо повз монументальну архітектурну споруду конструктивістсько-модерністського стилю, яка дає знати пасажирам, що вони благополучно в'їхали на територію енського району.

— А зараз ми дізнаємося, землі якого колгоспу проїжджаємо,— сповіщає сусід при великому портфелі «дипломаті», з виду хоч і молодий, але досвідчений вояжер.

Точно! Ось і масивний стенд — колгосп «Нове життя».

Воно пасажирам наче байдуже, який саме колгосп тут процвітає, а все ж приємно, що від нас цього не приховали. Але ось за вікном проскакує стенд, з якого ми мали б дізнатися, які зобов'язання узяв названий колгосп цього року. Список довгий. Однак прочитати встигаємо лише перший рядок. Далі поміж різними дорожними знаками промиготів ще один стенд: «Цього року в колгоспі буде збудовано...» Але що саме й скільки — знову прочитати не встигли.

— Для чого тільки пишуть, коли прочитати не можна? — дивується позад мене хлопець шкільного віку. Мати не знає, що відповісти, мовчить. Натомість вступає всезнайко-вояжер, що з «дипломатом».

— За традицією,— пояснює школяреві. — Такі стенди, видно, започаткували ще тоді, як чумаки їздили по сіль волами. Встигали прочитати.

— Молодий чоловіче! — осудливо хитає головою літній мужчина в сонцезахисних окулярах. — Коли тут чумаки їздили, то ще не було колгоспів. Ну, зовсім нинішня молодь не знає історії.

— Ви багато знаєте! — відгризається власник «дипломата». — Колгоспів не було, а стенди завжди мусили бути.

Розгортається бурхлива дискусія з переходом у звичайну сварку.

Виходить, і найдемократичніший транспорт має свої вади. В ілюмінатор літака ніяких стендів не видно, і таких дискусій не вибухає.

...У невеликому курортному містечку поперек центральної вулиці простягнуто гарно оформлений плакат, який закликає перетворити рідний населений пункт у місто високопродуктивної праці. Звичайне поширене гасло. Тільки ж у містечку нема жодного промислового підприємства. Продуктивність якої ж праці слід тоді підвищувати? Збільшити в середньому видачу мінеральної води на душу курортника? Чи зобов'язати лікарів проводити щодня втричі більше оглядів хворих? Чи відпускати кожному хворому по три ванни в день замість належної однієї в два дні? Чи ще щось подібне? Гасло, цілком слушне у великому промисловому центрі, виявляється, м'яко кажучи, не зовсім доречним у курортному містечку.

А ото йшли ми якось із приятелем затишною вулицею великого міста, проходили неподалік будинку управління залізниці. Нашу увагу мимохіть привернули гарні, наче навіки поставлені стенди, що вишикувалися на узбіччі тротуару. Вони обдали нас бурхливим потоком цікавої інформації. Дізналися, приміром, що підвищення продуктивності праці на один процент вивільнює 211 чоловік експлуатаційного штату, що скорочення простою вагонів під вантажними операціями на одну хвилину вивільнює для додаткових перевезень 28 вагонів і таке інше, не менш пізнавальне.

А далі широкі маси окремо взятих перехожих можуть з тих же стендів дізнатися і про завдання, які стоять перед залізничниками в поточному році: додати до середньої ваги поїзда 100 тонн, скоротити простої вагонів під вантажними операціями на 0,1 години.

Зворушені цими важливими й конкретними завданнями, ми зайшли в приміщення, розшукали одного з керівників, запитали:

— Кажіть швидше, як ми можемо вам допомогти?

— У чому саме?

— У скороченні простою на 0,1 години, у підвищенні продуктивності на один процент, у збільшенні ваги на сто тонн, у...

— А ви хто будете? — перебив нас господар кабінету.

— Я віолончеліст,— відрекомендувався мій приятель.

— А я гіпертонік, але...

— То який дідько вас сюди... вибачте, чого ви до мене пристали?

— Бо ви ж нас загітували. Наочно! — і собі вже дещо нервово відказав приятель-віолончеліст. — Чи то хіба не ви поставили стенди на тротуарі?

— А-а, ось ви про що,— здогадався залізничник. — Нехай це вас не обходить. Стенди поставили не для вас, і не про вас вони писані.

Присоромлені, неначе підглянули в чужу замкову щілину, ми з приятелем пішли геть.

Мимоволі подумалося, що якби ці гарні стенди з конкретними, справді діловими закликами виставили не тут, а у вагонних депо, на розвантажувальних майданчиках, сортувальних станціях,— там, де працюють люди, від яких безпосередньо залежить і скорочення простоїв, і збільшення ваги поїздів, і все інше, то ті самі стенди сприймалися б значно краще. А тут мимо стендів чимчикують переважно віолончелісти й бульдозеристи, токарі й пекарі, геологи й стоматологи, гіпертоніки й дальтоніки, які, на жаль, практично відгукнутися на гасла й посприяти залізничникам ніяк не можуть.

Так само й стенди із зобов'язаннями колгоспів значно доречнішими виглядають на тваринницьких фермах, на сільських вулицях, біля сільради чи правління колгоспу, ніж на магістральних шосейних дорогах.

Наочна агітація — річ дуже важлива, і потрібна, і корисна. Але за однієї умови: коли вона дієва. А дієвою вона може бути лише тоді, коли має конкретного адресата і надсилається за точною адресою (можна й без індексу).

А якщо воно інакше, то ефект буває такий самий, як і від листа, відправленого малолітнім чеховським героєм «дідусеві на село».

О. КРУКОВЕЦЬ.

Мал. В. ШИРЯЄВА

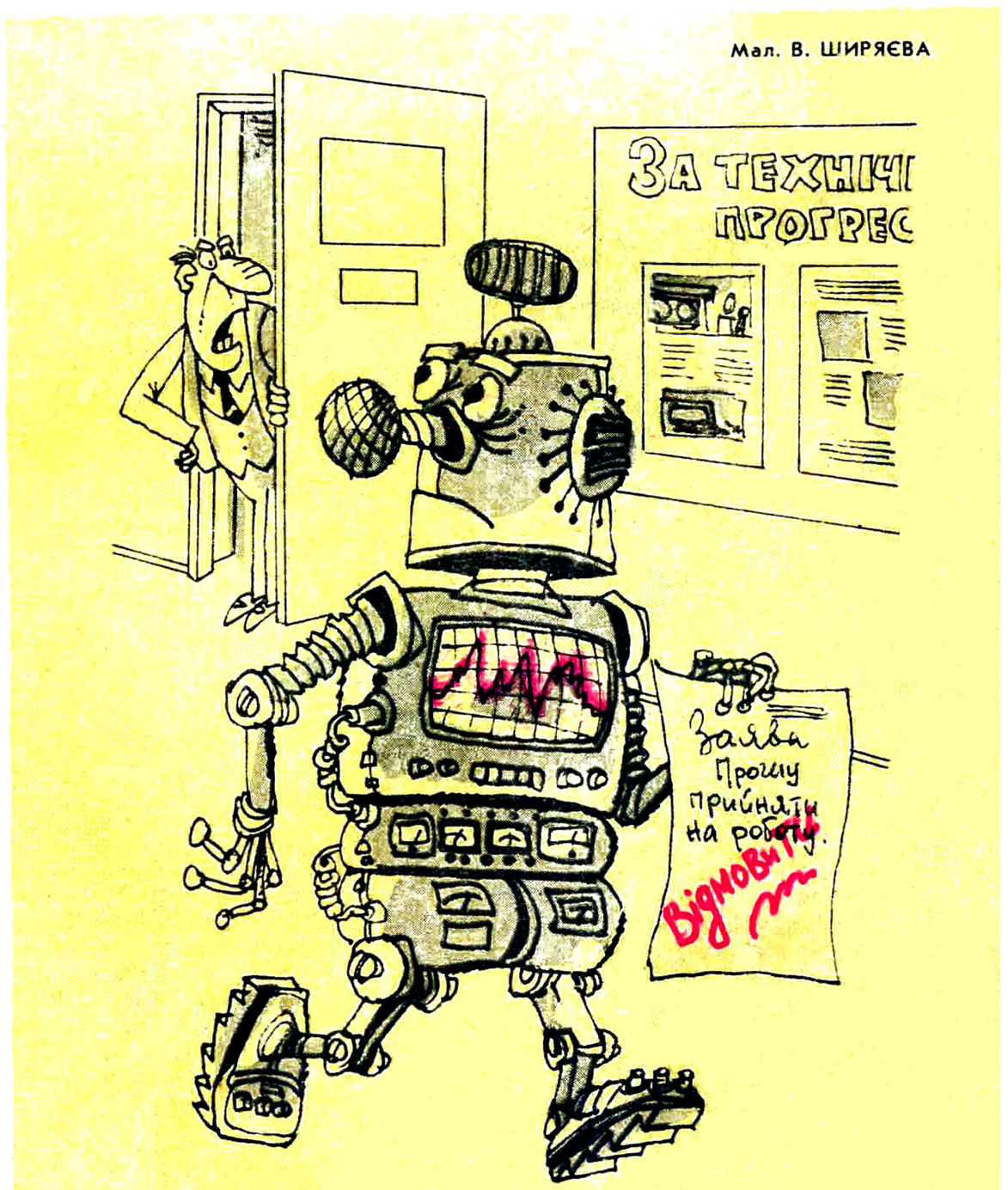

— Такого візьми на роботу — то він нам тут цілу науково-технічну революцію влаштує!

ФРАЗИ

● *Якщо очі не бачили, що купували,— отже, річ куплена з-під прилавка.*

● *Одні беруть до відома, інші, навпаки,— без відома.*

● *З важкою людиною легко тільки посваритися.*

Аркадій ТОНДІЙ.

СПЕЦИФІЧНИЙ МІКРОКЛІМАТ

МИКОЛАЇВСЬКА область. (Кор. ТАП). Пряму залежність між присутністю на молочнотоварній фермі № 1 колгоспу імені Леніна Врадіївського району завфермою А. Л. Вержевського і надоями помітили тваринники. Як тільки Вержевський заходить до приміщення, навіть у корів починають в'янути вуха і зникати молоко, а в доярок — опускатися руки. Річ у тім, що в лексиконі завідуючого переважають слова, за які, вимови він їх у громадському місці, належить давати п'ятнадцять діб. Однак правління колгоспу, очевидно, вважає, що саме такий мікроклімат сприяє підвищенню продуктивності стада, і тому береже «цінну кадру».

НЕВИПРАВДАНА НЕЩАДНІСТЬ

ВІННИЦЬКА область. (Кор. ТАП). Негуманний акт по відношенню до начальника районного комбінату комунальних підприємств В. О. Магурана здійснив Крижопільський райвиконком. За таку дрібничку, як «зловживання службовим становищем, що виявилося у самовільному влаштуванні водопроводу до власного житлового будинку», безсердечні керівники виконкому взяли та й нещадно його... попередили. Свою негуманну рішучість голова райвиконкому К. В. Борейко пояснює тим, що через самоуправство В. О. Магурана на верхні поверхи багатоквартирних будинків Крижополя перестала надходити холодна вода.

На думку самого начальника комбінату, це не може бути підставою для такого суворого покарання, оскільки він не забороняв крижопільцям брати воду з його персональної колонки.

ПЕРСПЕКТИВА ЗБЕРІГАЄТЬСЯ

ЧЕРНІГІВСЬКА область. (Кор. ТАП). Радісна подія сталася у житті механізатора колгоспу «Шлях Леніна» Бахмацького району І. І. Циганка. Майже через рік йому пощастило з'ясувати, що за підсумками соціалістичного змагання за 1985 рік рішенням облвиконкому і президії облпрофради його нагороджено не холодильником, як про це повідомили йому керівники колгоспу, а туристичною путівкою для подорожі по Радянському Союзу. Представник райкому партії В. І. Лавриненко запевнив механізатора, що в перспективі він зможе навіть цю путівку одержати.

КОНКУРС ТЕПЛОТИ

ПОЛТАВСЬКА область. (Кор. ТАП). В об'єднанні «Полтаватепломережа» оголошено конкурс на максимально теплу відповідь мешканцям будинку № 11/1, по вулиці Горького (смт Решетилівка), які уже другий рік скаржаться, що в їхніх квартирах відсутня гаряча вода. Нею керівництво об'єднання хоче компенсувати відсутність бажання полагодити тепломагістраль, що веде до цього будинку.

ЧИТАЮЧИ ПРЕСУ

Разом з тим вивчення стану справ на місцях, виступи преси, листи трудящих у Центральний Комітет партії свідчать про те, що чимало установ та організацій, працівники яких продовжують жити минулим, діють по-старому, залишаються немовби на узбіччі перебудови.

(З матеріалів січневого (1987 р.) Пленуму ЦК КПРС).

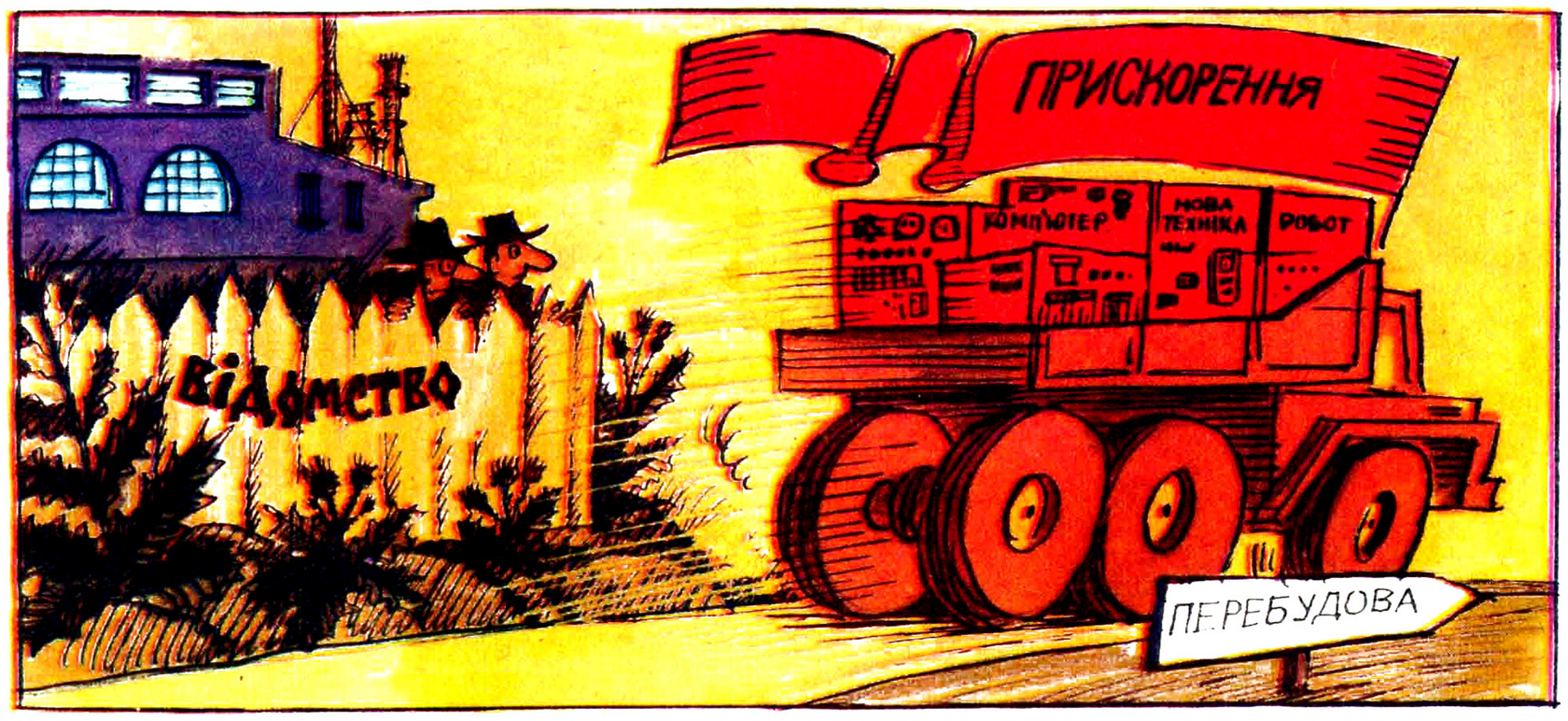

На узбіччі.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

...Ніде, в жодній ланці нашої соціальної і виробничої системи не можна допустити девальвації поняття перебудови. Треба бачити і негайно реагувати, коли під її прапором виступають пристосовництво, особисті амбіції, корисливий розрахунок...

(З матеріалів січневого (1987 р.) Пленуму ЦК КПРС).

Прикрилися.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Вдосконалюючи контроль, треба невідкладно впорядкувати всякого роду перевірки та інспекції, які тепер буквально лавиною обрушуються на підприємства, установи та організації, відривають людей від діла, вносять нервозність у роботу. Практична користь від них, як правило, мізерна.

(З матеріалів січневого (1987 р.) Пленуму ЦК КПРС).

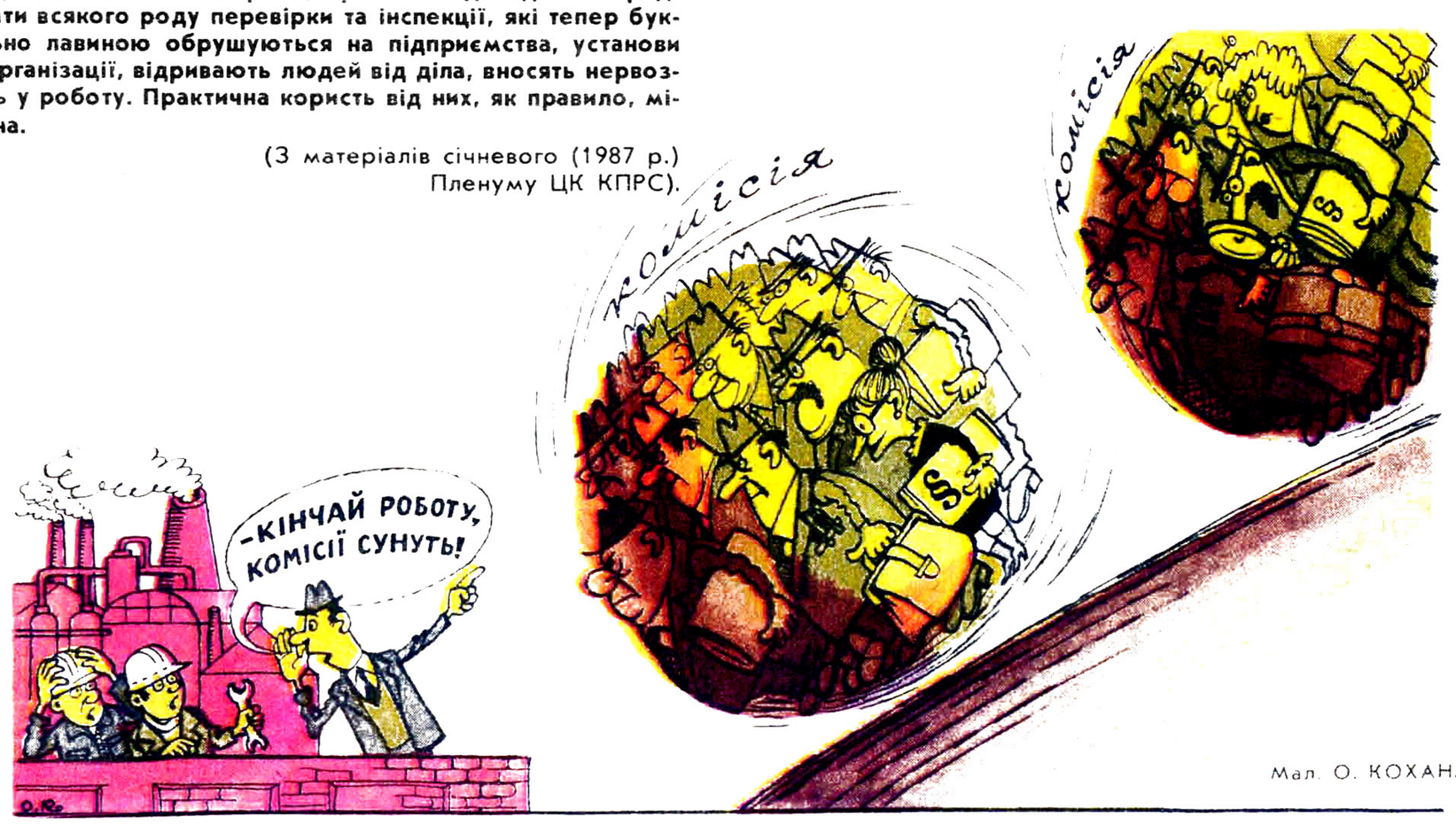

Мал. О. КОХАНА

ЗАВЕРШЕННЯ ГІГАНТА

Меланхолійні нотатки з розпливчастою кінцівкою

АКСІОМА будівельної справи: незакінчений об'єкт — невдовзі після того, як його залишають напризволяще,— починає «танути».

Можливо, дещо демонтують і вивозять самі будівельники. Куди потрібніше. А дрібніше — стає трофеєм найхазяйновитішої частини навколишнього населення. Можливо...

Про це можна лише здогадуватися. Бо, незважаючи на те, що незакінчений об'єкт тане просто на очах, помітити, які ж сили його «розтоплюють», як правило, не вдається.

Коли до незавершеного будівництва повертаються знову, на його місці часто знаходять проектні ріжки та ніжки.

Будівельники ставляться до цього по-філософському. Мабуть, через віковічну таємничість процесу танення.

І справді, хто розібрав і куди переніс будівельний матеріал з незавершених єгипетських пірамід? І це — в умовах майже стерильної пустелі! Тоді, коли в будівництві використовувалися багатотонні кам'яні мегаблоки. Жодного сліду... Дехто, правда, грішить на ацтеків. Схожі брили знайшли у їхніх будівлях. Але в це важко повірити. Відтарабанити стільки каменю через океан, в інший куток світу, мені здається, не під силу навіть такій розвинутій давній цивілізації, як ацтекська.

...Які ще думки можуть виникнути у людини, що потрапила у циклопічні споруди майбутнього свинарника-маточника на 12 тисяч поросят біля Решетилівки? Згідно з планами десятилітньої давності, тут повинен лунати життєрадісний поросячий фальцет, а поки що приміщеннями, котрі не поступаються розмірами ангарам для дирижаблів, гуляють розхристані степові вітри та вряди-годи заклопотано пробігають різноманітні комісії, які б'ються над одним питанням: що з цією клятою свинофермою робити?!

А ферма тане...

Ондечки хтось акуратно розібрав простінок. А там демонтовано перегородку з плоского шиферу.

Стічні води, прослизнувши під фундаментом, прорили посеред приміщення баюру, і в неї зсунулись залізобетонні жолоби, провалилася цегляна кладка.

Поменшало рам у вікнах і шиферу на даху...

І що з цією клятою свинофермою робити?!

Хоч би винуватого знайти! Щоб мати полігон для демонстрації принциповості і зігнати адміністративну злість.

Але з винуватцями нині важко. Господарські структури ускладнюються, спеціалізація звужується, і в плутанині виробничих стосунків майже неможливо розшукати того, через кого зупинилося оце величезне будівництво. Та й він, мабуть, не дуже хоче, щоб його знайшли...

Найпершою спадає на думку пересувна механізована колона № 64 тресту «Сільбуд» — головний підрядчик. Це вона будувала. І це вона недобудувала.

Але адміністрація ПМК слушно відповідає: «Дозвольте! Кошторисна вартість ферми близько 3,5 мільйона. Нормативний термін спорудження — півтора року. При наших виробничих потужностях ми б освоїли ці кошти десь за два роки. Та й то, аби товклися тільки на цьому об'єкті. А нам щороку навішують по двадцять п'ять—тридцять! Та ще й у різних кутках області! До того ж останні два роки ферму до числа здавальних об'єктів не вносили. Робіт на ній нам не планували. От і висіла, як незавершена...»

І справді, начальник ПМК В. Т. Конопелько мотався по області, як ошпарений. Спав здебільшого у службовій машині. Поки везе на об'єкт. Приїдуть, тоді «кимарить» водій. Бо вдома ніколи. А начальник скликає планірку, аналізує, підбиває підсумки, «накручує хвости» майстрам і виконробам, коротше — організовує виробництво. І знову в машину. І так — місяцями. Гріх сказати, що «сачкували».

А може, нерозважливо вчинив замовник — колгосп імені Енгельса? Затіяв спорудження такого об'єкта, не маючи надійного, сильного підрядчика. До того ж, будує в борг, набравши у держави кредитів на п'ять мільйонів карбованців!..

— Що ви! — відповіли б члени правління і, зокрема, колишній голова колгоспу імені Енгельса, а нині пенсіонер В. Н. Безгин. — Нам без репродуктора просто заріз! Скуповуємо поросят у населення за кооперативними цінами — по 75 карбованців за голову. Догодовуємо до 100 кілограмів і здаємо державі. Одержуючи по 175 карбованців. Що ж це за економіка? Кормів не виправдуємо!

Але замовником і підрядчиком список дійових осіб у сучасній будівельній драмі не обмежується. Є ще багато організацій і установ, які узгоджують, затверджують, вносять у плани, схвалюють, вимагають, зрештою — приймають рішення щодо зміцнення кадрів...

Але спробуй, засумнівайся у котрійсь із обласних інстанцій: «А може, не варто було таку гігантську свиноферму споруджувати? З 1979 року в ній законсервовано півтора мільйона карбованців. Без віддачі. На ці гроші можна було побудувати меншу, яка б давно себе окупила».

Тепер, може б, і погодилися... А 1979 року напевне б дуже суворо сказали: «Що ви собі думаєте? Державі потрібне м'ясо!»

Такому твердженню заперечувати важко. Настільки воно напористо позитивне.

Але — можна. Особливо пригадавши постанову ЦК КПРС (1976 р.) про розвиток спеціалізації на базі міжгосподарської кооперації. У ній прямо говорилося про неприпустимість гігантоманії, будівництва економічно невиправданих надвеликих підприємств по виробництву м'яса, молока та інших продуктів.

Хоча свиноферма-маточник мала належати тільки колгоспу імені Енгельса, логіка постанови, безумовно, поширюється й на цей випадок.

Отже, підстави для заперечень були. Але економічно тверезих сил на обласному рівні тоді не знайшлося. І на теренах області випнулися обриси тваринницьких гігантів, які упродовж 7—8 років не те що не віддали жодного карбованця, а зав'язали в дірявому довгобудівському капшуку понад 10 мільйонів.

Так вони і стоять, ці пам'ятники недалекоглядній канцелярській запопадливості (коли ефектно відрапортувати про розв'язання усіх проблем хочеться дужче, ніж по-діловому ревізувати свої можливості) і виконавській байдужості (коли що не робити, аби платня йшла).

Але це ще не останній акт. Ферми напевне будуть добудовані. Про всяк випадок уточнюю — до кінця.

Мені пощастило взяти участь в останній нараді, на якій йшлося про відновлення будівництва свиноферми в колгоспі імені Енгельса. Нарада проводилася під егідою обласного управління капітального будівництва і просто на об'єкті. Не випадково і не з любові до вишуканих форм ввічливості пишу «пощастило». Блукати серед дрімучих бур'янів у великому гурті спеціалістів безпечніше, ніж самотою.

Рішення прийняли ділове: терміново погодити зміни в проекті, усе зробити для відкриття фінансування і негайно братися! Та так, щоб упродовж двох років ферму закінчити. Освоїти треба ще немало — більше двох мільйонів карбованців.

Численні представники причетних до спорудження організацій розходилися з наради підбадьорені ясною перспективою і навіть не жахалися темної гущавини навколишніх бур'янів.

Захоплений загальним оптимізмом, я радісно прокоментував голові колгоспу імені Енгельса А. М. Яременку, який крокував поряд:

— Ну, от і владналося. Уявіть, що ферма-маточник ось-ось стане до ладу...

— Уявив! І не знаю, чим годувати оці дванадцять тисяч!

А представник РАПО пробурчав:

— Район і без них лише на сорок сім відсотків забезпечений зеленими кормами. І на тридцять — концентрованими. А коли приплюсуємо ще таку свинячу орду!.. Ох і покувікаємо!

П. СТОРОЖЕНКО.

Полтавська область.

Березневі усмішки

Мал. А. БОРДУНІСА

— А я й досі парубкую.

Мал. О. КОХАНА

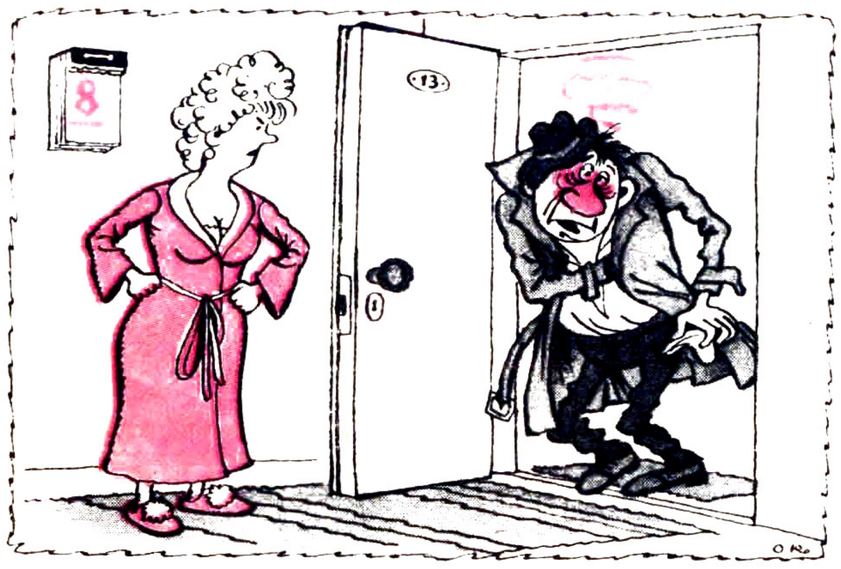

— Де ж той одеколон, що я його тобі сьогодні купив!

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

Мал. Л. ГОЛУБ

— Ти ж клявся, що все життя мене на руках носитимеш!

— Але ж не з такими сумками, люба!..

Мал. Л. ХОДАКІВСЬКОЇ і В. МУСКИ

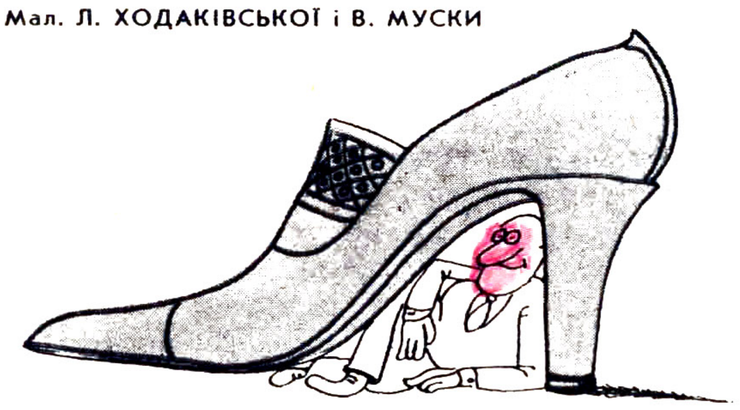

Підкаблучник.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— У мене вже голова не варить!

— Олено, дивись в об'єктив веселіше!

Мал. В. ЧМИРЬОВА

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Хоч Стахановський міжрайонний реєстраційно-екзаменаційний відділ державтоінспекції і знаходився не на безлюдному острові, його начальник В. В. Маринцов почував себе, мов царьок у тридесятому царстві за тридев'ять земель, де ніхто йому — не указ. Міг напідпитку з'явитися на роботу, міг своєю милістю ощасливити водійськими «правами» тих, хто не мав на це права. Дійшло до того, що він охоче позував перед фотооб'єктивом, возсідаючи за своїм робочим столом у пляжному вбранні. Лист про це надійшов до Перця.

Як повідомив редакцію заступник начальника управління державтоінспекції Міністерства внутрішніх справ УРСР В. М. Богаденко, за результатами перевірки по Ворошиловградському обласному управлінню внутрішніх справ видано наказ, яким В. В. Маринцова з посади звільнено. Така ж доля спіткала і начальника обласного реєстраційно-екзаменаційного відділу А. В. Беличенка, який створив Маринцову ідеальні умови для подібного раювання. Перед МВС СРСР порушено клопотання про звільнення обох із органів міліції. Заступника начальника облдержавтоінспекції А. П. Вольвака попереджено про службову невідповідність, а начальнику облдержавтоінспекції А. М. Сьєдіну оголошено сувору догану.

●

На сході жителів села Кімлички Липоводолинського району Сумської області, які зібралися, щоб обговорити хід боротьби з пияцтвом, тон виступам задав голова сільської Ради П. П. Сонора. Не шкодуючи епітетів, порівнянь та метафор, Петро Петрович затаврував любителів зазирати в пляшку і, закінчивши свій виступ на високій громадянській ноті, став чекати на оплески.

Однак, замість того, щоб влаштувати овації з приводу такої безкомпромісності і принциповості, односельчани поцікавилися, чи не із зеленим змієм, бува, боролися напередодні голова сільради та директор місцевої школи В. О. Письменний, виїхавши в ліс на шкільній автомашині?

Не почувши відповіді від П. П. Сонори, кімличани звернулися з цим же запитанням до Перця. З допомогою Сумського обкому партії вдалося встановити: справді, будучи глибоко переконаними, що горілка — це ворог, а ворога треба знищувати, Сонора і Письменний заскочили вранці автомашиною до сільмагу, прихопили оковитої, завезли її у ліс, де й безжалісно ухоркали.

Їхню готовність до самопожертви було належно оцінено. П. П. Сонорі і В. О. Письменному оголошено суворі партійні догани із занесенням до облікових карток. Окрім того, Письменного і продавця магазину Г. П. Пірську оштрафовано на п'ятдесят карбованців.

Гаманець для інспектора

Безперечно, той, хто шукає, як то кажуть, завжди знайде. От і Л. О. Сапа знайшов.

Але сурмити у фанфари чи замовляти урочисту оду з цього приводу буде зайвим. Бо Леонід Опанасович знайшов не щось там надзвичайне в російській словесності, фахівцем з якої став після закінчення університету. Не здибав він і якихось цінностей в інших галузях суспільної діяльності. Л. О. Сапа взагалі шукав у принципово протилежному напрямку, а цінності його хвилювали лише ті, які можна знайти в гаманці.

І нехай би собі, якщо вже людина так убого обмежує коло своїх інтересів. Їй же гірше. Бо, як відомо, не в грошах щастя.

Та справа, бачте, в тому, що Л. О. Сапа шукав не у своєму гаманці, а в чужому. А це вже, як неважко здогадатися, інша стаття — стаття карного кодексу.

...А почалося все у сонячній Ялті. Там, де завжди шепіт хвиль, крики чайок і черги до міжміського телефону-автомата. Саме там Л. О. Сапа пропустив поза чергою чолов'ягу, який з підвищеною нервозністю рвався кудись дзвонити.

Цей гуманний вчинок мав далекосяжні наслідки. Бо чолов'яга, як з'ясувалося, був його землякомкиянином, а головне — людиною нерядовою за своєю посадою.

— Ти де працюєш? — із поблажливою вдячністю запитав він. — Асистентом у педвузі! Хіба це місце під сонцем? Це ж суцільний затінок! Будеш працювати у нас, в республіканській інспекції середніх та спеціальних навчальних закладів при Міністерстві вищої та середньої освіти! По обличчю бачу, що з тебе вийде інспектор-ас! Будеш наводити жах на директорів технікумів!..

Від розчуленості чолов'яга, а це був завідуючий відділом (тепер уже колишній) інспекції О. Ф. Очеретько, ладен був начхати на всі інші анкетні дані Л. О. Сапи.

По обличчю зустрів асистента і начальник інспекції О. Ф. Кобець (на сьогодні теж колишній). А лице Сапи у ті хвилини випромінювало таку готовність ще не раз пропустити поза чергою до телефонного автомата будь-кого з нерядових працівників не лише інспекції, а й усього Мінвузу, що Олександр Федотович не завагався ні на мить. І Л. О. Сапу негайно благословили на посаду, що так лякає директорів технікумів. Благословили, не поцікавившись ні подробицями його біографії (а серед них були навіть пов'язані з перебуванням у місцях, де білий світ спостерігають крізь гратчасті візерунки), ні вихлястим виробничим поступом Леоніда Опанасовича, зафіксованим у його трудовій книжці.

До речі, у тій книжці навіть найдосвідченіші експерти-графологи не могли б знайти бодай найменшого натяку на те, що Л. О. Сапа будь-коли мав відношення до економіки чи сільського господарства. Але це, знову ж таки, не цікавило керівних товаришів з інспекції.

— Економістами не народжуються! — бадьоро зауважили вони, підмахнувши наказ про призначення Л. О. Сапи саме у відділ економіки та сільського господарства. Причому — без затвердження цього скороспішного дійства на колегії, як то належить. — Знавцями агротехніки та зоотехнії — теж! Щасливо перевіряти, Леоніде Опанасовичу!..

І ось новоспечений інспектор — у Ворошиловграді, в кооперативному технікумі. Цього разу його обличчя було позбавлене будь-якої благоліпності. Навпаки, воно демонструвало суцільну непримиренність. Директору технікуму О. В. Майданников тут же зрозумів, що цього разу з нього не тільки спитають без будь-яких знижок, але й знайдуть, за що спитати.

Він не помилився. Л. О. Сапа відразу ж упевнено вийшов, як то кажуть, на ціль.

— Нумо, що тут у вас із словесністю? — похмуро зсунувши брови, викривально промовив він.

Ця впевненість (а в технікумі із словесністю справді було кепсько) могла б здивувати: звідки у новоспеченого інспектора, який щойно випурхнув на своє перше самостійне завдання, така чітка націленість? Але, як пояснить згодом сам Л. О. Сапа, нічого надприродного за цим не ховалося. Просто його покровитель і друг В. Ф. Очеретько, бажаючи на дорогу всього найкращого, порадив як слід «потрусити» Майданникова і, так би мовити, вивів на слід, піджазавши, за що саме варто при цьому взятися.

І Леонід Опанасович взявся. Після проведеного ним контрольного диктанту грізний інспектор обвів викладачів спопеляючим поглядом:

— Ви що — навмисне сюди неписьменних набирали?

Відбулася німа сцена. Бо якщо двадцять диктантів із тридцяти заслуговують на жирні двійки, то несприятливим розташуванням планет цього не поясниш. А у власних недоробках, ясна річ, нікому зізнаватися не хотілося.

— Що ж робити?! — після шоку заметушились у відчаї викладачі.

— Думайте! — суворо порадив Л. О. Сапа.

Після чого посуворішав іще більше. Та й було чого. Коли інспектор став копирсатися у письмових роботах абітурієнтів, то ахнув. Це був він — скарб, справжнісінький скарб! Та за цей діамантовий розсип звинувачувальних фактів можна було вимагати скільки завгодно. І Леонід Опанасович сказав:

— Знахабніли ви тут, бачу! У абітурієнтки Толмачової замість кілка — четвірка. У тридцяти чотирьох випадках оцінки завищені на один-два бали! В дев'ятнадцяти з них повинні бути законні двійки! Протоколи екзаменаційної комісії дехто з керівників чомусь забув підписати! Словом, тут є над чим подумати, чи не так? Але активізації вашого мислення щось не бачу...

Натяк зрозуміли. І ось О. В. Майданников приніс у готель до Сапи гаманець з двома тисячами карбованців.

— Мало, мало ви думали, шановний директоре! — докірливо похитав головою грізний інспектор. — Гоніть, голубе, десять тисяч! А ні — то над вашими екзаменаційними викрутасами глибоко замислиться той відділ, котрий звісно з чим бореться...

Та коли Л. О. Сапі передали теку з новою сумою (у гаманці вона просто не вмістилася), працівники того відділу вже були тут як тут. Бо технікумівці усе ж відважилися їх завчасно попередити.

Але висловлювати їм за це щось вітально-шанувальне утримаємось. Справедливіше було б запитати: а чи зробили вони висновки з цієї прикрої історії? Чи усвідомили, що тут до чого? Бо, здається, з усвідомленням щось не дуже.

Принаймні, дивно було чути на суді з уст директора Майданникова, що представлену сюди голубу характеристику викладачки Т. П. Уварової, яка несе основну відповідальність за вищезгадані викрутаси в словесності, він вважає правильною. До речі, «письмовий» образ і самого Олександра Васильовича теж нагадує щось ангельське. Ніби усе це безладдя коїлось у якомусь іншому навчальному закладі під керівництвом зовсім іншого директора. І це дивує тим більше, що у Ворошиловградській облспоживспілці, якій підпорядковано технікум, усі екзаменаційні штучки були добре відомі. Але там, мабуть, без завищення оцінок теж не уявляють виховної роботи.

Отже, хоча Л. О. Сапа і знайшов, так би мовити, своє, однак давайте не будемо, на відміну від декого, перебільшувати його роль у цій історії з гаманцем. Образно кажучи, цього гаманця йому підкинули, та ще й звабливо розкритим. Щоб легше було брати з нього.

А. НАУМОВ.

Ворошиловградська область.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

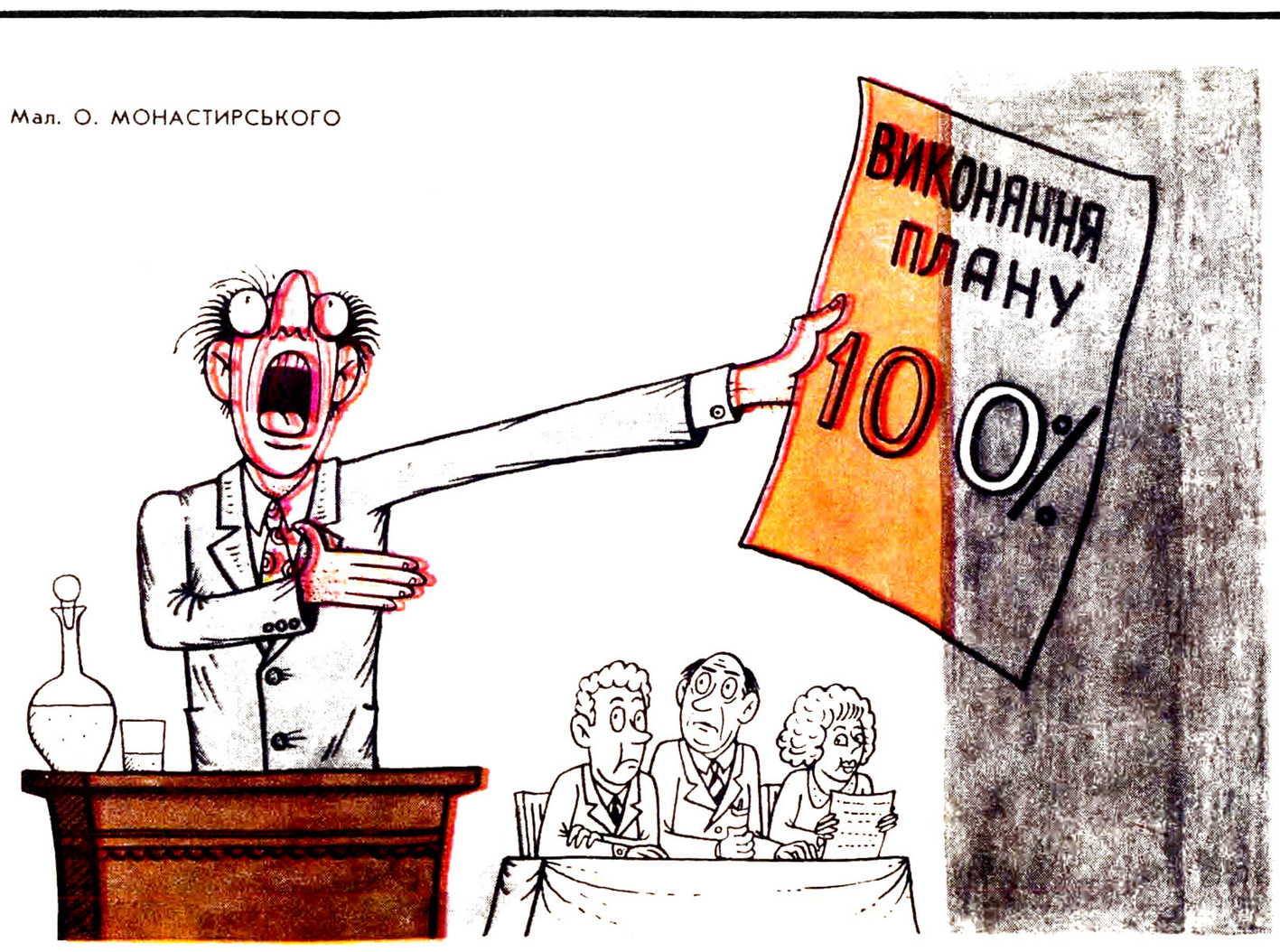

— Приписки? Та вони у нас дорівнюють нулю!

Мал. В. ГЛИВЕНКА

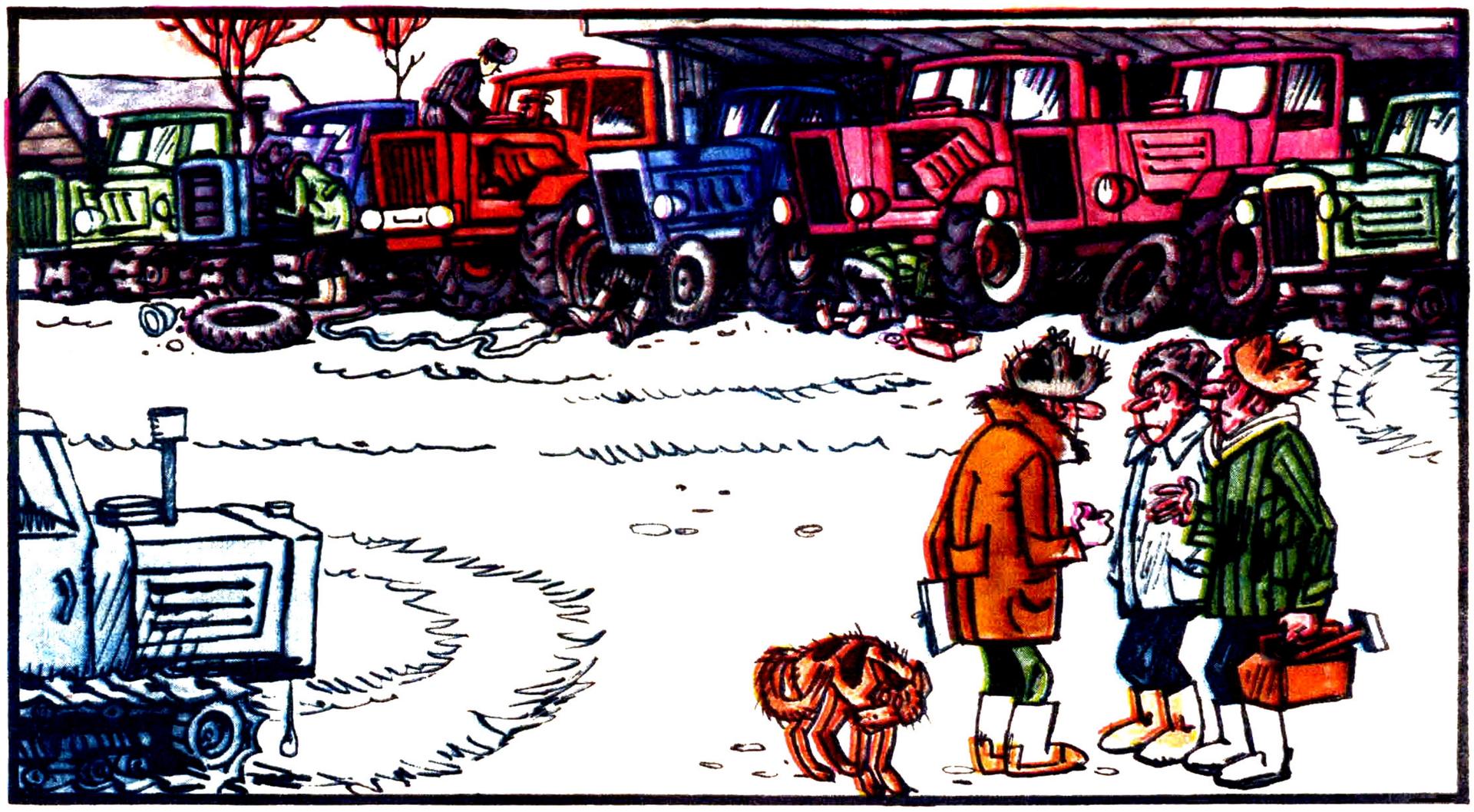

— Перш ніж ставити цю нову техніку на лінійку готовності, її треба відремонтувати!

ПУХНАСТА ШАПОЧКА

ГУМОРЕСКА

А в нас новенька. Гарна — як імпортна лялька. Вона зайняла місце Марії Іванівни, яка пішла на пенсію за власним бажанням начальника.

Сидить новенька, журнали мод перегортає. Чоловіки ходять навколо неї, мов коти біля сала. А вона — жодної уваги.

Якось, коли жінки вийшли покурити (жіночі перекури такі ж, як і чоловічі, тільки довші), Ірина Петрівна шепнула Тетяні Іванівні:

— Що в нас робить ця красулечка?

— Не знаю... Напевно, чиясь дочка...

— Ясно, що не син,— відказала Ірина Петрівна,— хоч і в штанях якихось... протиіпритних. Але що з того?

— Тому нічого й не робить! Молоді — вони хитрі. Це ми з вами боїмося спізнитися на хвилину, а вона приходить на годину пізніше — й нічого!

Коректор Бася, запалюючи цигарку, мовила крізь зуби:

— А кулон у неї — на сотню тягне. А якщо з ланцюжком, то й на всі двісті!

Тетяна Іванівна здивовано мовила:

— Коли вона встигла заробити на золотий кулон?

Бася посміхнулася:

— Ви наївна людина. Сорок вісім років живете на світі, а не можете відрізнити фальшивого кулона від справжнього.

Тетяна Іванівна образилась і сказала, що їй не сорок вісім, а лише сорок сім з половиною. Але мова не про те. А про те — як може молода здорова дівка сидіти цілий день, склавши руки, коли інші працюють.

— Поганий приклад розбещує! — заявила молода друкарка Галя. — От я не хотіла, але візьму й піду в кіно після обіду.

— Справа ваша! — знизала плечима Тетяна Іванівна. — Я думаю так: на своєму місці працюй чесно, а на інших не звертай уваги.

— Е, ні! Тепер не ті часи. Ледарю треба сказати, що він ледар. Неробі — що він нероба.

— Навіть якщо це родич начальника? — спитала Бася.

— Навіть і тоді. Не той зараз час...

— Ну, от ви й скажіть.

— Чому — я? Ви скажіть...

— Я не буду. Мені ще довго до пенсії...

...А про новеньку заговорили і чоловіки:

— Слухай, а які обов'язки у нашої Оленки?

Завідуючий відділом, який демократично обговорював футбольні баталії з підлеглими, мовив:

— А що? Вона буде трамбувати дим! Пил у штабелі складати! — коли людині нічого сказати, вона часом ховається за жарт, як за бабину спідницю.

Хтось із співробітників додав:

— Легке життя має... Чого б це?

Завідуючий спохмурнів:

— Що ти за неї вчепився? Ну, мене викликав шеф. «Придумай,— каже,— щось для моєї племінниці». Ну, я й придумав: табель вона вестиме, газети підшиватиме. І все!

А новенька тим часом освоїлася в колективі. Її ніхто не чіпав, її не лаяли на виробничих нарадах, бо хто нічого не робить, той не помиляється.

Спочатку дівчина нудилася. Тричі на день бігала пити каву. Аж ось на її столі з'явилася пухнаста шапочка. Першою вгледіла Бася. Приміряла — знайшла, що шапочка їй до лиця.

— Хто вам зв'язав? — спитала улесливо.

Новенька скромно опустила очі:

— Я сама...

— Ой, зробіть мені таку ж! Я буду вдячна... — останні слова вимовила пошепки.

Новенька виявилася кмітливою у в'язанні. Відгородившись стендом «Ударною працею прославимо труд!», вона бралася за спиці, і вони аж мигтіли в її спритних руках. Шапочки народжувалися швидко, мов курчатка у мами-квочки.

Та трапилося так, що повз Оленку проходив директор. Він не міг не затримати погляду на гарненькому личку новенької. А вона саме рахувала петлі. І тому не звернула на нього уваги.

— Що це таке? — похмуро спитав начальник.

— Англійська в'язка «рисове зерно».

Шеф помацав рукою плетиво і знайшов, що воно тепле.

— Ангорська шерсть! — кокетливо мовила Олена і посміхнулася дуже звабливо.

Шеф, чомусь озирнувшись на всі боки, тихо мовив:

— У моєї дружини сьомого — день народження.

Олена поважно спитала:

— А вона... блондинка чи брюнетка?

Шеф розгубився:

— А хто її знає! Сьогодні вона така, завтра — інша...

— Тоді зробимо голубу! — чітко відповіла Олена. — Модний колір!

...Того дня Олена казала всім, хто кликав її на каву, що виконує термінове завдання начальства. Може, матиме й відгул. Усі чули — і всі мовчали. Ніхто нічого не сказав.

Та за якийсь час Олена все-таки пішла з нашого відділу. Куди? На підвищення! Ближче до директора. Сидить і в'яже такий костюм його дружині — збожеволіти можна!

А ви кажете: кадрова політика, кадрова політика!

Валентина ДУБ.

м. Київ.

Валентина СТЕПАНЕНКО

ПО СЕЗОНУ

Відряджень у Сергія — тьмуща тьма!
Державні вимагають інтереси!
В столицю їздить він, коли зима,
А влітку — переважно до Одеси.

НЕПЕВНА ВАГА

— А скільки важить наш Павло?
— Це визначить непросто:
Йде в гості — сімдесят кіло,
А звідти — дев'яносто.

«ВИНАХІДНИКИ»

Ще на зорі нової ери
Китайці винайшли папір.
А є умільці до цих пір,
Що винаходять лиш папери.

УРАГАННА СИЛА

Спиртне — то штука непроста!
На ураган хоча й не схоже,
А будь-кого здмухнути може
З відповідального поста!

ГРУДКА ЦУКРУ

ГУМОРЕСКА

— Знають мене люди. Довкруж знають. Бо не одну порятувала. Розмаїті приходили. Вам теж карти класти?

Я хитнула головою.

— А що вас мучить? Щось із чоловіком?.. А ми зараз побачимо, карта покаже. На три купки до себе: заміжня — правою, незаміжня — лівою.

Я розклала правою.

— Ви заміжня! — впевнено повідомила мені напрочуд здогадлива ворожка. — Маєте сина... — Настільки невиразна інтонація, що сказане можна сприйняти подвійно: як запитання і як наступне відкриття.

— Ні, дочку.

— Так, так, дочку! Раз, два, три... Ваш чоловік чорний? — знову ця непевна інтонація.

— Та ні...

— Так, так, ваш чоловік білявий,— виправилася. А з-під її пальця визирає хрестовий король. — Ваш чоловік стоїть при службі, а при ньому стоїть біла дама, яка стала між вами. Ой, крутиться вона навколо нього, цілими днями стегнами гойдає, гойдає... Ваш чоловік матиме підвищення по службі. Біла дама вам заздрісна через чорного хлопця, який стоїть коло вашого дому і при вашому житті. Хто той хлопець? Раз, два, три... То чужа вам особа, але живе у вашім домі.

— У моїм домі живе мій брат, рідний.

— Так, так, а біла дама, котра з вами приятелює, за нього має зло на вас. З дороги вам стоїть радість. Кого маєте в дорозі?

— Сама в дорозі. І все.

— Через вашу дорогу ви стоїте в радості. Будете в казенному домі на інтересній забаві. Там запізнаєтеся з чорнявим, котрий є...

— А мій чоловік та біла дама? — нагадала я їй.

— Ага, так, так, вона його намовляла на дорогу, але він стримався через дитину. Раз, два, три... На будуче ваш чоловік стоїть при вашому житті, а біла дама залюблена в білім хлопці. Раз, два, три... З ним ви будете мати два сини.

— З ким?!

— Та кажу ж вам, що з чоловіком. У вашім серці смуток, але ви дарма журитесь. Всьо! Та що ви так дивитесь, не вам першій правду повідаю. Котрій карта показала, що чоловік до неї навернеться, до тої навернувся. Потім дяку мені приносили. І по півлітрі за добру раду. А жеби ваш не пішов до другої, жеби вас тримався, то слухайте, що і як маєте робити. В п'ятницю о дванадцятій ночі оцю грудку цукру зашийте в свою сорочку під ліву пахву. Так носіть його дев'ять днів і дев'ять ночей. І ні разу не знімайте. Навіть якби там і на щось заносилось, на якісь тілесні потреби... Після дев'ятих діб рівно о дванадцятій ночі витягніть і дайте випити чоловікові. Жеби'м так здорова була... Та що ви так витріщили очі? Го! Ніби ви перша, ніби ваш перший. Та їх, напоєних, мов телята, повно по світі ходить, а як взяти Львів, то пів-Львова випоєні тільки з моїх рук. Для певності сперименту я була в одній хаті, коли напували одного, ласого на оберти за чужими жінками. Ликнув раз, другий, і питається:

— Касуню! Що то за дивний чай ти мені подала? Від нього крутить у носі, як від французьких парфумів.

Касуня всміхнулася, як божа:

— Та я його роздобула за великим знайомством. Цейлоно-африкано-індійсько-американський.

По тих словах і чоловік усміхнувся, задоволено прицмокував:

— Смачна штука. Відразу чути, що не наша. Вміють же тамтешні, вміють, чортяки. Навіть чай так скомбінують, що чоловіка за вуха не відтягнеш.

Отак-то. Тепер ви розумієте, яку я вам кулю дала в руки? Вона допомагає дати собі раду не тільки із своїм чоловіком — ширяться й на сусідських. Всьо!

— Що належить вам за труд?

— Такси нема. Що ваша ласка, скільки не жаль.

— Я ніколи цього не робила і не знаю, скільки.

— А я не знаю, скільки варт ваш чоловік. Хоч здогадуюся... Ваш білявий, а на білявих такса вища, можна сказати — висока. Чорняві дуже впали в ціні. Білявих легше об'їздити, забанячити і оспідничити. Вони не так брудять білизну, і їх легше обпирати, вони менше їздять і не такі перебірливі. Чорнявих у наш час тримати в домі дуже невигідно. Пару літ тому мала'м такий дорогий інтерес в домі. До їдла мав велику заінтересованість. Який де харч був, із-під землі вмів винайти і цілий день тер, як січкарня. А ваш? Карта показує, що ваш уночі до кухні не ходить. За такого можна й не церегелитися. А зрештою, що дасте, те й буде.

Я дала карбованця. Вона ошелешено видивилася на мене: мабуть, такої зневаги у своєму житті ще не зазнавала.

— Як буде все добре, то приїдете, дяку привезете. — І вбік: — Стільки часу змарнувала. За той час можна було зо п'ять їх перепустити.

...Вулицями я не йшла, а бігла, летіла. Летіла на зустріч із моїм коханим. Там, за рогом чекав на мене прекрасний березень. Простягав до мене віття-руки, готові для обіймів, і я побігла віддаватися йому в полон. А в затисненому кулаку все ж таки тримала грудку цукру.

Євгенія БОЖИК.

м. Львів.

ЖИТІЄ СВЯТИХ І НЕЧЕСТИВИХ

Мал. В. СОЛОНЬКА

— Свята була людина, та чайові згубили!

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Даремно ми, Васю, так пекла боялися!

Мал. В. ШИРЯЄВА

— Тепер знатиме, як жити на нетрудові доходи!

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— А ти чому не літаєш!
— Ніяк не можу одержати крила з ремонту.

Мал. А. БОРДУНІСА

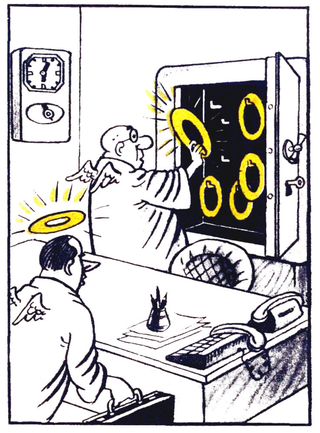

Робочий день закінчився.

Мал. О. КОХАНА

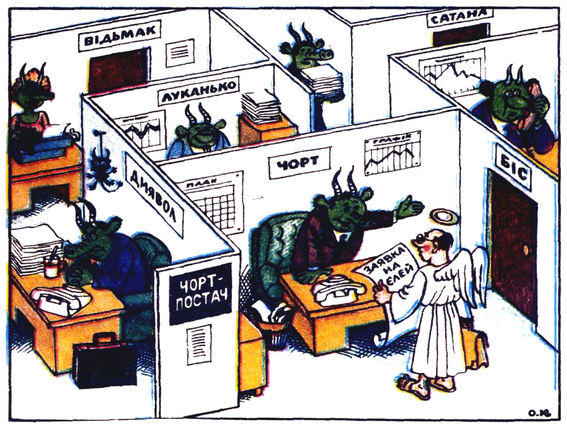

— Ідіть ви зі своєю заявкою к бісу!

Мал. Л. ТЕЛЯТНИКОВА

— Ну що з ними робити — цілий день мені грубіянять!

ТЕПЛОТА В РЕШЕТІ

Дивуєшся часом: при загальній увазі й турботі з боку численних організацій — повна невдячність з боку об'єкта уваги. Ще можна зрозуміти, коли людина пише й пише — і все, мов об стіну горохом. Але коли на кожен твій сигнал дається негайна й чітка відповідь, а ти й далі строчиш петиції, то це вже, вибачайте, занадто.

Втім, ось вам свіженький факт. Поскаржилися якось мешканці будинку № 5, що по вулиці Леніна в Рожищі, на собачий холод в їхніх квартирах. Температура вище плюс десяти градусів не піднімається, діти хворіють... Потрапив цей лист на стіл голови Рожищенського райвиконкому Волинської області В. Я. Умші — і схвилював його просто до сліз. Й хвилини не гаючись, голова тут же надіслав його автором теплу, заспокійливу відповідь: «У даний час проводиться переключення 100-квартирного будинку, 40-квартирного будинку та дитячого садка до котельні райсільгосптехніки, це дасть можливість довести температуру в 90-квартирному будинку до нормальної».

В зв'язку з тим, що ця робота є громіздкою і потребує додатково труб та інших будівельних матеріалів, дане питання буде вирішено до 01.01.85 р., про що буде повідомлено додатково».

Відповідь, написана на гарному папері, з солідною печаткою, могла, здавалось би, задовольнити найзапеклішого скаржника-професіонала. Але тільки не жильців холодного дев'ятиповерхового будинку. Не минуло й двох років, як Володимир Якович з подивом знову виявив на своєму робочому столі лист зі знайомою адресою. І в ньому — знов про те саме: коли буде тепло?..

Голова райвиконкому ще тепліше, майже по-батьківському, поставився до цього сигналу. Зосереджено, обдумуючи кожне слово, він писав другу грунтовну, вичерпну відповідь, у якій говорилося: «З метою поліпшення опалення будинку в даний час проведено додатковий ремонт і утеплення теплотраси. Реконструкцію котельні заплановано провести в 1986 році».

Ху... Здавалось би, діло зроблено. Усе, що було в його силах, голова, здається, звершив. Не відповідь, а просто лялечка. Невже й після цього у когось підніметься рука скаржитися на нестачу тепла з боку районних організацій?

Уявіть собі, піднялася. У новому листі до редакції жильці все того ж будинку, без найменшої вдячності за виявлену до них чуйність, знову скаржаться на... відсутність усе того ж тепла в їхніх квартирах. Звичайного, людського, душевного тепла, виявленого в таких детальних, таких змістовних відповідях, їм, бачте, мало. Отак для них і старайся!

А ось вам приклад зовсім з іншої сфери. Придбала жителька селища Нетішина Славутського району, що на Хмельниччині, В. С. Корбакова у травні 1984 року меблі виробництва Костопільської фабрики (Ровенська область). Та не встиг ще й перший порох на них сісти, як від їхнього лиску-блиску не лишилося й сліду — меблі поблякли, пожолобилися. Громадянці з поблякли-ми меблями не гаючись ідуть назустріч. О. Л. Пурсов, начальник ВТК, щоб розв'язати питання одним махом, посилає до скаржниці відразу аж двох майстрів. Неестетичний вигляд виробів своєї фабрики змусив столярів одноголосно вигукнути: «Сто карбованців на бочку — і новесенькі меблі знову милуватимуть ваші очі!» Та, як не дивно, скаржницю не влаштовувала отаким робом куплена радість, і вона ще раз звертається до дирекції.

Олександр Леонідович міг, звичайно, після цих трудів праведних розвести руками й сказати: «Вибачайте, шановна, але все, що у наших силах...» Міг, але не сказав. Бо турбота про людину — понад усе. Навіть про ту, яка вже понад півроку забирає у тебе дорогоцінний час, щоразу псуючи нерви своїми вимогами.

І вже через місяць скаржниця мала приємну нагоду читати докладну, підписану самим начальником ВТК, відповідь. Обгрунтована на висновках майстра з гарантійної майстерні, вона здивувала Віру Степанівну насамперед не чіткістю висловлювань і розділових знаків між ними, а своїм змістом. А саме: як міг представник майстерні визнати її меблі за найдовершеніший зразок столярського мистецтва, коли два його колеги з фабрики були повністю протилежної думки? І найдивніше: як міг бачити майстер з «гарантійки» її меблі, коли вона його і в очі не бачила?

Олександр Леонідович міг би, напевне, дати їй відповідь на ці запитання. Але хіба скаржницю це заспокоїть?.. Отож бо й воно, що ні. І десятки таких, як вона, будуть постійно пхатись у ваші кабінети, мозолити очі й набридати, називати вас бюрократом та іншими неприємними епітетами. І за що? За те, що ви годинами сушите голову, як би то якнайласкавіше, якнайтепліше відписати прохачеві і цим самим здобути для себе славу лагідної, відвертої, доброї людини?!

Така от вона, чорна невдячність...

Л. САМСОНЕНКО.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Про директора радгоспу «Чорноморський» Біляївського району на Одещині М. А. Баринова існувало дві думки. Ті, хто був небайдужий до свіжої копійки і працював, як мокре горить, мали його за золоту людину. А чом би й не мати! Радгоспними справами директор практично не цікавився, через що господарство потихеньку скочувалося донизу, зате з різними шабаями швидко знаходив спільну мову, гостинно розкриваючи перед ними радгоспну касу.

Таке, з дозволу сказати, керівництво було не до душі чесним трудівникам, які висловили Перцеві протилежну думку про директора. А Перець попросив Біляївський райком партії вжити у це питання остаточну ясність. Секретар райкому А. Панков повідомив, що М. А. Баринову оголошено сувору догану і з посади директора його звільнено.

І СМІХ, І ГРІХ

ВИНАХІДЛИВІСТЬ НА ВИНАХІДЛИВІСТЬ

В умовах нещадної конкуренції власникам усіляких магазинів та крамничок на Заході доводиться проявляти неабияку винахідливість. Один із її видів — час од часу придумувати щось незвичайне і навіть екстравагантне, щоб привернути до себе увагу і в такий спосіб збільшити кількість покупців. Отож один англійський торговець продовольчими товарами у невеличкому містечку в Уельсі повісив у вітрині свого магазину великий плакат із написом: «Відпущу безкоштовно продукти тій жінці, яка першою увійде в мою крамницю з повністю оголеною верхньою частиною тіла».

Звичайно, біля крамниці зібрався натовп цікавих.

Раптом із аптеки, що на протилежному боці вулиці, вибігла дочка власника аптекаря, на якій до половини не було ніякої одежини. Вона гордо увійшла в крамницю, поклала в кошик усе, що їй сподобалося, та й пішла геть.

Того дня у дочки аптекаря був день народження — їй виповнилося шість років.

ДОПЕКЛО

Як повідомило агентство Ассошіейтед пресс, 15 голландців звернулися до консульства Данії з проханням надати їм політичний притулок.

Усі вони жителі Де Рейтеркаде — однієї з центральних вулиць Амстердама. Вулицю ж ту (до речі, з благословення властей) буквально запрудили повії. От і настали на ній такі порядочки, що тим п'ятнадцятьом терпець урвався. Так і до «політики» дійшло.

Звичайно, жителям Де Рейтеркаде можна поспівчувати: при таких порядках їхньому життю не позаздриш. Але ж і «дівчаток» можна зрозуміти — не від райського життя вони собою торгують. Успіхові ж у торгівлі реклама сприяє, і тут навіть саме місце торгу чимало важить.

ОТ І РОЗБЕРИСЬ...

На конкурсі красунь у англійському місті Селбі королевою краси було проголошено 17-річну міс Ніколу́ Баррет.

Яскрава блондинка з довгими кучерями, модними великими сережками, у гарному рожевому платті піднялася на трибуну, одержала диплом, а після цього оголосила приголомшеному журі: «Моє ім'я не Ніколá, а Ніколас, і я — чоловік!»

ТВЕРЕЗИЙ ПІДХІД

В одному західнонімецькому жіночому журналі було вміщено таке оголошення: «Моряк, який нерідко страждає від спраги, бажає познайомитися з дочкою власника ресторану».

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Нацьковує...

ХОЧ НЕМА, ЗАТЕ Є,

або

Хоч є, але нема...

Офіційно відзначуваних «днів» усіляких ув Америці не бракує. Та що там днів, коли й «тижнів» — хоч одбавляй: то, дивись, «тиждень боротьби» за щось, а то, дивись,— «тиждень боротьби» проти чогось.

А от від Міжнародного жіночого дня офіційний Вашінгтон одмахується — офіційно нема такого Дня у США.

Але це не означає, що американське жіноцтво зобиджене: з чималого числа усіляких офіційно відзначуваних у США «днів» американському жіноцтву принаймні аж два виділено...

Нема у США державних дитячих дошкільних закладів, а в приватний дитину прилаштувати — далеко не в кожного жила витримає: обходиться це не в одну тисячу доларів. Не кожна сім'я може собі це дозволити, не кажучи вже про одиноких матерів, отих, які, до речі, становлять третину сімей американських бідняків.

Зате є у Сполучених Штатах День матері!

Офіційно відзначається у другу неділю травня...

А візьмімо права та рівність.

Дж. Сміт, економіст із фірми «Ренд корпорейшн», вивчивши це питання, дійшов висновку, що американки — безправні в усіх соціально-економічних областях.

Отже, із правами жіночими та рівністю у США не все в ажурі — нема їх, як би той сказав, у наявності.

Зате є День рівноправності жінок!

Відзначається він 26 серпня...

На запитання кореспондента газети «Лос-Анджелес таймс», чи можуть американки розраховувати на однакову оплату за однакову з чоловіками роботу, той же Дж. Сміт відповів: «Ми з вами не доживемо до цього».

Прикро, звичайно, таке слухати. Тим паче, що, скажімо, у Японії вже таки дожилися до закону «Про рівність чоловіків і жінок у області найму». І, треба сказати, той закон не лише японок утішив, а й багатьох підприємців, які раніш не дуже-то з жіноцтвом рахувалися, не вельми опечалив: проведене міністерством праці обслідування показало, що більшість компаній та фірм і тепер не дуже-то з жінками рахуються. На багатьох підприємствах од них узагалі руками й ногами одпираються — не приймають на роботу. Жінкам же, яким пофортунило знайти місце, платять удвічі менше, ніж чоловікам. Коли доходить до «раціоналізації виробництва», першими звільняють жінок. Активно практикується й така метода: при наймі жінку заставляють дати зобов'язання «добровільно» залишити роботу, якщо вийде заміж чи народить дитину.

Ну, та це — між іншим. Головне — про жінок дбають. Щоправда, на папері. Але це нічого: папір, як відомо, усе терпить.

Хоча, правду кажучи, жінки терплять таки більше.

Д. МИТЮК.

ПРОГАВИЛИ

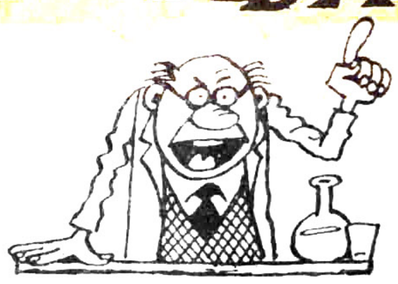

ГУМОРЕСКА

— Товариші! На порядку денному сьогоднішніх зборів одне питання — про шляхи і засоби підвищення рівня трудової дисципліни у нашому підрозділі,— начальник цеху Іван Сидорович Замийляк обвів поглядом підлеглих. — Ні для кого з присутніх не секрет, що тему зборів підказала перевірка високою комісією. І що ж виявилося? Показники маємо такі, що невідомо чим все і скінчиться! Прогулів і запізнень маємо стільки, що перевіряючий аж захрип, як зачитував. Неготовими виявилися до перевірки!

Але ж на гіркому досвіді треба вчитися,— вів далі Замийляк. — Розберемося, як усе сталося. Ганно Микитівно, ви біля самісіньких цехових дверей працюєте? Так як же ви не помітили, коли комісія ввійшла? Куди, я вас питаю, дивились? Чим у робочий час займаєтесь?

А ви, Явдохо Семенівно, і зраділи, мабуть, що до вас контролер прийшов: усі папки перед ним повикладали. Читайте, мовляв, виписуйте, занотовуйте... Ви б їм ще додому облікові книги дали! Який рік працюєте? Може, вам у нас трудитися набридло, то ви скажіть... Затямте, без мого дозволу нікому у руки жодного папірця не давати! Ех, як малі діти, чого вчити доводиться?!

А ви, голубчики! Це я до вас — Костюк, Гребюк та Риплюк — звертаюся! Куди дивилися? Чому оселедець з підвіконня не прибрали? Хіба не знаєте, який у комісій нюх? Добре, що хоч пляшку встигли заховати.

— Про стіннівку забули... — пошепки підказав хтось із перших рядів.

— Ага, до речі, де це наша редколегія? Тут, соколики? Це ж у вас комісія «живих, яскравих фактів» набрала? Над інтересами колективу, значить, себе ставите? А ви хіба не його члени? Подумайте, товариші! Добре подумайте! Ну, здається, усе! — підсумував Замийляк і, розгорнувши газету, прочитав: — «Отже, ми єдиним фронтом маємо взятися за підвищення дисципліни, поставити високий заслін для будь-яких порушень!...»

Людмила КАЛИНОВСЬКА.

Вітаємо ювіляра!

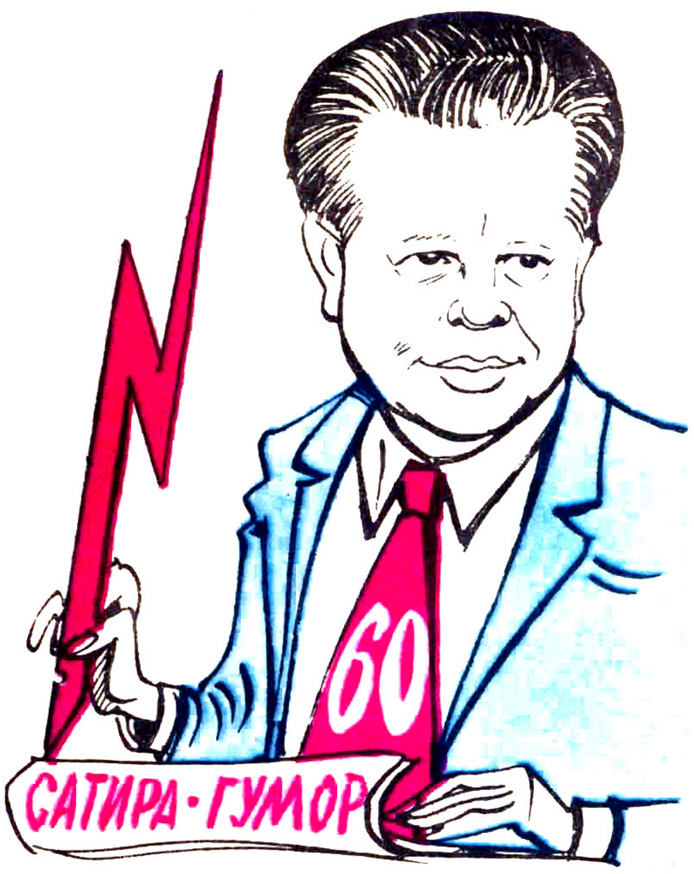

Поета-сатирика Костя МИХЕЇВА з його 60-літтям.

Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА.

АФОРИЗМИ

● Деякі чоловіки не можуть любити вічно — їм потрібні й перекури.

● Грав у сім'ї першу скрипку, але музику замовляла дружина.

● Слабка стать? Краще б вона була тихою!

● Якщо сімейну сцену з цікавістю слухають сусіди, це вже — спектакль.

● Багато про жінок будеш знати — так старим парубком і залишишся.

● Про смаки не сперечаються. Особливо з дружиною, яка хоче купити нову сукню.

Олег СЕЇН.

м. Київ.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Відвідавши місцевий магазин № 16, жителі села Перчуново Добровеличківського району на Кіровоградщині кожного разу дивувалися, як могли завмагу Н. В. Маклюк видати свого часу атестат зрілості, якщо вона досі не спроможна виконати найпростішу арифметичну вправу на додавання. Навіть за допомогою рахівниці. Завжди у неї при розрахунках виходила більша сума, ніж належало.

На прохання Перця математичну підготовку Нелі Василівни перевірила облспоживспілка. Оскільки вона справді виявилася нікудишньою, Н. В. Маклюк було звільнено з роботи. Про це повідомив редакцію заступник голови правління облспоживспілки В. П. Гребенюк.

ДОРОСЛИМ ПРО ДІТЕЙ

СЕРЙОЗНЕ ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Збирає Ліда жолуді в діброві,
Кругом луна її веселий сміх...
Тут підбігає п'ятирічний Вова,
Відерце — смик! І геть розсипав їх.
Нестерпна кривда охопила Ліду:
— Поганий ти! Розсипав жолуді!
От виросту, за тебе заміж вийду —
Ну, постривай! Узнаєш ти тоді!

ТІТКА-ЛЮДОЇДКА

В саду вишневім, де цвітуть нагідки,
Гуляє із бабусею малюк.
— А тьотя Маргарита — людоїдка? —
Зненацька запитав трирічний внук.
— Не можна так про старших говорити!
Ну що це за слова і звідкіля?
— А мама ж он казала: тьотя Рита
Вже доїдає зятя Василя...

ПОВЕРНУВ

З авоською влетів хлопчак до хати.
Із вічка визирав сибірський кіт.
— Просили ви канарку відшукати...
— Еге, писав об'яву,— каже дід.—
Але ж це кіт! А де канарка, сину?
Нам ні до чого забавки пусті!
— Не забавки,— пояснює хлопчина,—
Канарка, діду, тут! Вона в коті!

Степан ГРИЦЕНКО.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— А ми, мамо, із самого ранку вас чекаємо, щоб привітати з Восьмим березня.

ТРАМВАЙНИЙ КВИТОК

Їде зайчик у трамваї
І довкола позирає.
Тут підходить їжачок:
І говорить:
— Ваш квиток!
Червоніє зайчик густо
Й подає листок... капусти.
Пожував їжак листок.
— Це,— говорить,— не квиток.
Зараз дійсні сироїжки,
Тож злізай — і підеш пішки!

Ігор СІЧОВИК.

НА ВОКЗАЛІ

Ішов-спішив
Коликало,
Його спинив
Кудикало,
Когокало
Й Чогокало
Одразу
Підійшли,
Комукало
Й Чомукало
Прибігли,
Приєдналися
І в шість ротів
До бесіди
Всі зразу
Перейшли.
Коликало —
Коликає,
Кудикало —
Кудикає,
Когокало —
Когокає,
Чогокало —
Чогокає,
Комукало —
Комукає,
Чомукало —
Чомукає

Під гуркіт поїздів.
Вже поїзди поїхали,
Уже й назад приїхали,
Вже сонце спати вклалося,
Вже місяць роги звів.
— Коли? Куди?
— Кому? Чому?
— Кого? Чого?
— Чому? Кому? —
Й нічого в тому галасі
Ніхто не зрозумів.

Олег ГОЛОВКО.

ПРО ПІВНИКА, ЯКИЙ БУДИВ СОНЕЧКО

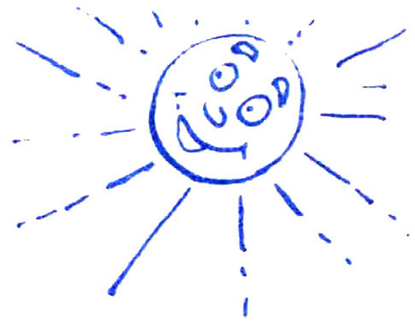

Півник Червоний Гребінь частенько задирав перед друзями дзьоба і гордо говорив:

— Якби я не закукурікав — сонечко б не зійшло!..

Задумалася корова: «Ото було б лихо... Мене ніхто б не випустив із хліва, і я не змогла б поскубти смачненької травички з росою...»

«Я б не побачила водички і не покупала в ній свого пір'ячка...»,— журно похитала головою качка.

«Я не ширяла б тоді високо в небесній блакиті, не щебетала б веселих пісень...»,— засумувала ластівка.

— Не хвилюйтеся! — випнув хвалькувато груди півник Червоний Гребінь. — Я до такого не допущу... Співатиму кожного ранку, і ясне сонечко завжди сходитиме за нашим лісом!

— Слава! Слава Червоному Гребеню!.. — загукали всі на радощах і потім кожного разу приносили півникові якогось гостинця — то знайдену на подвір'ї зернину, то зірвану з дерева ягідку... Усі вшановували як могли дорогого півника, аби він, бува, не прогнівився і не відмовився вранці прокукурікати. Бо що ж є страшніше од вічної темряви...

— Так, так... Без моєї волі сонечко не прокинеться... Тільки моє «ку-ку-ріку» може його розбудити... — постійно нагадував усім про це півник і сам у те повірив.

Та одного разу півник Червоний Гребінь, набігавшись за день, пізно ліг спати. А коли прокинувся вранці — сонечко вже світило. Надворі метушилися, гомоніли...

Схопився півник, як ошпарений, зіскочив з сідала, глянув на небо і як залопотить крилами спересердя, як закричить на сонечко:

— Що?! Без мене?!. Як ти посміло?..

— Я ж не винне, півнику, що ти проспав,— сміється весело сонечко. — Худобі пора пастися, пташкам їжу добувати, діток годувати, а людям у поле йти... Трудовий день розпочався...

Соромно стало півникові Червоному Гребеню, і він винувато опустив голову.

Добре, що хоч ніхто не дізнався про те, що не він розбудив сонечко.

— Вдруге це не повториться!.. — сказав рішуче півник Червоний Гребінь. — Не сонечко мене, а я його будитиму!

Ось чому півники співають по кілька разів на ніч. Вони бояться проспати схід сонця.

Григорій РІЗНИК.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

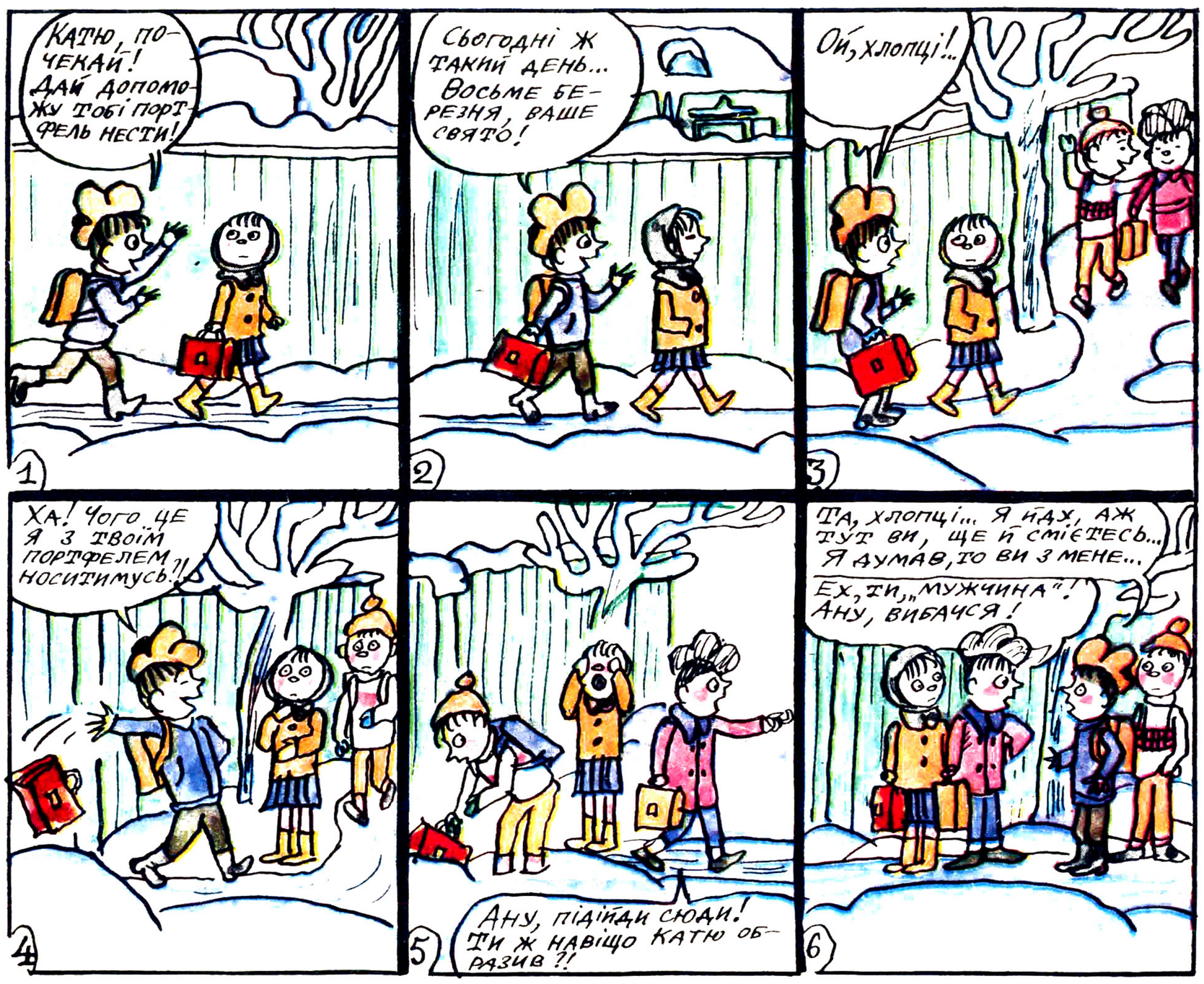

Безвідповідально, шановні товариші, ми ще ставимося до своїх покупок. Безвідповідально!.. А подеколи й бездумно. От прийшли у магазин — і гірше малих дітей. Що не побачимо на вітрині — те нам і дай.

Ні, щоб помізкувати, прикинути, зважити...

Скажімо, побачили ви у магазині просту сковорідку. Так не летіть стрімголов до каси... А спершу візьміть свою майбутню покупку в руки. Покрутіть, обдивіться, попробуйте, зрештою, на вагу. У житті всякого буває. Інколи, знаєте, і цей миролюбний предмет кухонного вжитку під час з'ясування сімейних стосунків може раптом перетворитися в руках вашої господині на досить вагомий та переконливий аргумент проти вас. І, насамкінець, було б непогано дізнатися, де знаходиться найближча майстерня по ремонту металовиробів і як там у них із запчастинами. Принаймні, на цю п'ятирічку...

Житель села Юхимівки Шаргородського району Вінницької області Ю. М. Столяров захотів придбати мотоцикл. Безумовно, мотоцикл — не якась там сковорідка. Але і до його купівлі також, виявляється, треба підходити серйозно. А не так, як зробив це наш герой: поїхав у магазин та пригнав звідти мотоцикл К-750 виробництва Київського мотозаводу.

Мотоцикл як мотоцикл. Потужний, надійний. Та й попоїздив ним, ніде правди діти, тов. Столяров теж начебто чимало. Та попрогоряли з часом у його сталевого коня звичайні вихлопні труби. Дрібниця, здавалось би, на сьогоднішній день — якась труба. Подався Ю. М. Столяров до магазину запчастин. А продавці:

— Ви що, з мотоцикла впали? Вихлопних труб у нас ніколи не було і не буде... Нема нам мороки іншої...

Кинувся тоді покупець до інших магазинів Вінницької області, які з тими трубами вихлопними повинні справу мати. А там — те ж саме, що і в першому: вихлопних труб до мотоцикла К-750 немає і ніколи не було...

Після невдалих спроб придбати ті труби через торгівлю вирішив Ю. М. Столяров випробувати своє щастя на техстанціях. Може, хоч туди їх постачають. Але приймальник станції технічного обслуговування мотоциклів сказав не більше, аніж до цього Столяров почув у торгівлі.

Повернувся після марних шукань Ю. М. Столяров до себе додому і утнув про свою «трубну» одіссею розпачливого листа до Київського мотоциклетного заводу.

А йому звідти відповідь: «...Повідомляємо,— писав у листі виконуючий обов'язки начальника відділу збуту А. В. Ключеров,— що вихлопні труби до мотоцикла К-750 завод не виробляє, оскільки заявок від торговельних організацій на ярмарку 1985 року не було».

Ось і все. Коротко і безапеляційно. І тепер — хоч ремонтуй ті старі труби, хоч труби у них...

Ю. ІЩЕНКО.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Тривалий час для багатьох лишалося загадкою, яким чином директор Бібрського міжгосподарського підприємства по птахівництву (Львівщина) М. Я. Заремба добивається урожаїв цукрових буряків. Наче ж і догляд за посівами був не дуже, щоб аж-аж, проте щоосені М. Я. Заремба першим ставив свій підпис у відомості на виплату премій за надпланову сировину і одержував солідну суму.

Завісу секретності підняли трудівники радгоспу у листі до Перця. Виявляється, директор велів засівати цукровим буряком удвічі більші площі від запланованих, а у звітах половину їх приховував.

Перець звернувся до обласного агрокомітету з проханням оцінити зарембівську технологію вирощування надпланових урожаїв. Як повідомив перший заступник голови комітету Л. А. Дунець, це питання розглянуло бюро Перемишлянського райкому партії. Його рішенням за приписки і зловживання службовим становищем М. Я. Зарембу виключено з членів КПРС і звільнено з посади.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

— У вас що — землетрус?
— Та ні, то мешканці від холоду тремтять.

КОРОТКО КАЖУЧИ

● Працював, не розгинаючи спини — постійно кланявся.

● Якщо носиш камінь за пазухою, то не скаржся, що важко на душі.

Ж. КУЩЕНКО.
м. Токмак.

● Умів себе подати, тому і з'їли з задоволенням.

● Думкам просторо тоді, коли їх мало.

А. ОНИСЕНКО.
м. Кузнецьк Пензенської області.

● Людина може прожити без повітря кілька хвилин, без води — кілька днів, без їжі — тижні, а без думок — усе життя.

А. ШЕЛУДЯК.
Сумська область.

● Злітаючи вгору по службових щаблях, не забудь прихопити парашут.

Н. КОРОП.
м. Москва.

● Не ставай поперек дороги тому, хто регулює рух.

В. ТУМАНОВ.
м. Харків.

Мал. О. КОХАНА

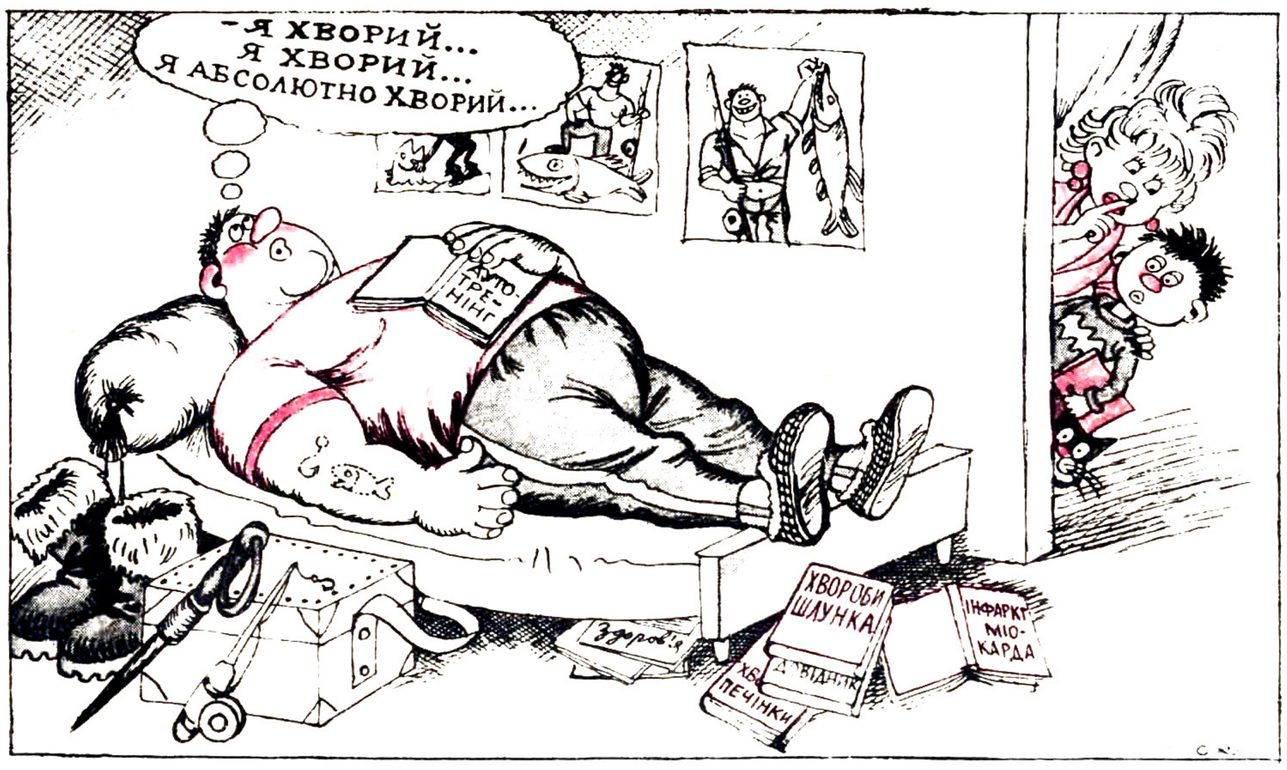

— Тихіше, синку, татко лікаря чекає.

Для вас, жінки!

(У конструкторському бюро «Перця»)

Аби шніцель чи відбивна не ковзали по тарілці.

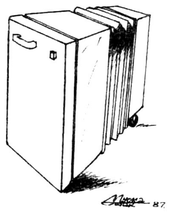

Безрозмірний холодильник.

Універсальний віник.

Каструля з вічком для визначення готовності страви.

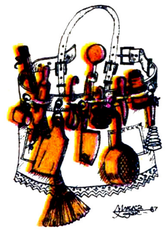

Фартух, який економить рухи господарки.

Сумка для знайомства. Зручна в автобусах, тролейбусах, електричках і т. д.

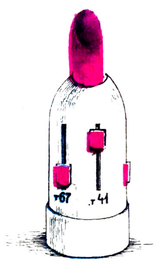

Багатоколірна помада.

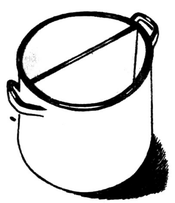

Для одночасного приготування двох страв.

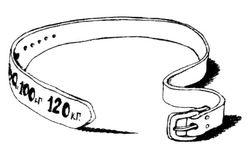

Пасок для визначення ваги.

Вироби демонстрували В. Муска, Л. Ходаківська і О. Кузін.

Добруже Перче!

Кажуть, що тепер, в епоху Спілки композиторів і Укрконцерту, народних пісень не складають. А послухай лишень, яку пісню співають у нас в Конотопі:

Ой, яка чудова вулиця Садова!
Колії глибокі аж у два ряди.
Там стоїть водичка, там живе Марічка,
Та до неї стежку спробуй, віднайди...

Через ту Марічку маю добрий клопіт:
Вирушив до неї в гості по весні,—
Там серед болота загубив я чобіт,
І від нього й сліду не знайти мені.

І стою я босий посеред водички,
Ноги засмоктало — з місця не зійду...
Чуєш чи не чуєш, чарівна Марічко?
Кинь хоча б могузку, адже пропаду!

До такої творчості спонукало нас, Перче, керівництво міськкомунгоспу, яке дбає про порядок в основному лиш на центральних вулицях. І якщо ти нам у цій біді не поможеш, то ми ще й не такої заспіваємо!..

МЕШКАНЦІ ВУЛИЦІ.

Сумська область.

Звертається до тебе твій молодший брат — Перець з кремінської райгазети «Ленінський прапор». Але допомоги в тебе прошу не як родич. Не знаю, в чім причина — чи не такий я гіркий та пекучий, як ти, чи, може, зростом не вийшов... А тільки з листопада 1985 року перчу керівників району електромереж та комбінату комунальних підприємств м. Кремінної за те, що ніяк не можуть впорядкувати та освітлити вулиці нашого райцентру. А реакції — ніякої. Останній раз електрики обіцяли, що у першому кварталі 1986 року по вул. Партизанській буде проведено реконструкцію електролінії і тоді вже комунальники вирішать питання з її освітленням. Уже давно не один квартал минув, проте до кінця реконструкції ще ой як далеко.

То, може, хоч до тебе вони прислухаються?

КРЕМІНСЬКИЙ ПЕРЕЦЬ.

Ворошиловградська область.

Чи любиш ти пломбір? Тоді приїзди на нашу Джанкойську міжрайбазу Кримської облспоживспілки, у нас цього добра кілограмів п'ятдесят назбиралося.

Правда, змушені тебе розчарувати: йдеться не про той пломбір, що — морозиво, а про пристрій для закріплення пластмасових пломб, випуск якого налагодив Київський завод металовиробів і який офіційно іменується пломбіратором. Штампує він ці пломбіри кілька років підряд, і жоден із пристроїв не витримує більше двох пломб: уже на третій його металеві детальки відгинаються, і пломба лишається непритиснутою.

Проте, незважаючи на таку сумнівну якість названих виробів, база Укоопспілки охоче бере цей брак і нав'язує його нам. Якщо тобі, наприклад, потрібно п'ять кілограмів пластмасових пломб — то бери до них і десять пломбірів. Отак у нас і утворилися цілі поклади цього металобрухту. Чим не життя бракоробам при такій нерозбірливій клієнтурі?!

Л. НІКОЛЕНКО, заступник директора міжрайбази.

Кримська область.

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

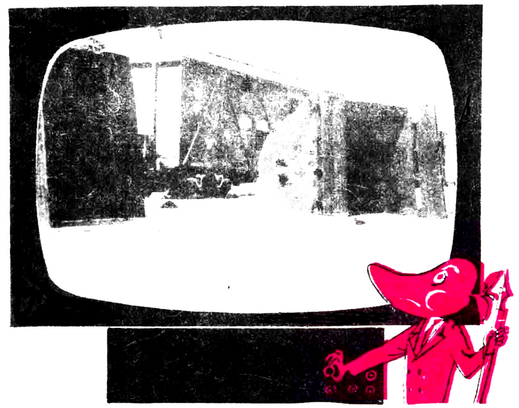

Добридень, шановні телеглядачі!

Якщо ви думаєте, що бачите на екранах вмерзлі у кригу залізничні ємкості, то помиляєтесь. Ємкості не вмерзли, а вгрузли, і не у кригу, а в бітум. Саме такий спосіб зберігання дефіцитного матеріалу практикують керівники Христинівського депо Одеської залізниці.

На цьому — до побачення!

До наступного телебачення!

Народні усмішки

ПОДАРУНОК

— Іване, що ти подарував дружині на Восьме березня?

— Прийшов тверезий!

Повідомив О. ТИЩЕНКО.

Полтавська область.

ПІДСУМУВАВ

Хлопчик випитує:

— Татку, а ти боїшся лева?

— Ніскілечки.

— А тигра?

— Теж ні.

— А якщо вони разом — і лев, і тигр?

— Теж не боюсь.

— Отже, боїшся ти лише мами,— підсумував хлопчик.

Повідомив Л. БУБЕС.

м. Львів.

ПРИНЦИПОВА

Приїхала мати у гості до дочки. Спочатку зайшла в магазин, де дочка працює, погомоніла із нею трохи, а тоді й каже:

— Ну, то зваж мені з кіло усяких цукерок онукам на гостинець, та я й піду, вдома тебе чекатиму. Не барись же.

А увечері, коли посідали вечеряти, мати дочці й говорить:

— А ти, доню, мене обрахувала... Як же воно так виходить, га?..

— Е-е, мамо,— відказує дочка,— у магазині для мене всі рівні!

Повідомила Р. ГОМОНОВА.

с. Добра Надія
Токмаківського району
Дніпропетровської області.

НА ТАНЦЯХ

Юнак каже дівчині:

— Коли я з вами танцюю, то мені здається, що я ніби в пустелі і навколо нікого немає.

— Так,— вигукнула вона,— ви справді танцюєте, як верблюд!

Повідомив В. КОЖУХАРЕНКО.

м. Кам'янець-Подільський.

НЕМА ДОМА

Прийшов чоловік п'яний, а дружина й каже:

— Іване, нарубай дров, бо нема чим їсти зварити!

— А ти вважай, що мене нема вдома,— відповів чоловік і пішов спати.

Прокинувся хазяїн уранці:

— Давай, жінко, снідати.

— А я вважала, що тебе нема дома, і нічого не варила,— відповіла дружина.

Повідомила С. ГОРОБЕЦЬ.

Хмельницька область.

РІДКІСНЕ ВЕЗІННЯ

Павло виграв у спортлото п'ять тисяч.

— Ну, а твоя жінка як до цього поставилась? — запитав його товариш.

— О, від несподіванки оніміла! — Батечку мій, скільки тобі щастя відразу випало!

Повідомила Л. СКИБА.

с. Дмитріївка
Очаківського району
Миколаївської області.

Мал. А. БОРДУНІСА

— За вашою вказівкою ми скоротили кількість вихідних паперів до одного-єдиного!

Страшне перо не в пусака...

«Громадяни, буде проводиться ремонт даху. Потрібно зняти антени. Хто не зніме, будуть скинуті з даху».

«Усим громадянам у суботу потрібно з'явитись до клубу, де буде вирішуватися питання п'янки і прийому молока від населення разом з директором».

(З об'яви).
Надіслав А. СУПРУН.

«...Під час відпустки я подорожував по тих місцях, які у свій час навіщала Анна Кареніна».
(Із листа до редакції).
Надіслав П. ГОРЩАРУК.

«Суддя назначив у бік господарів поля пенальті, який в ході всієї гри ніхто не міг реалізувати».
Надіслав А. ІЛЬЧУК.

Теми малюнків цього номера придумали: О. Слуцький, В. Сафонов, Л. Телятников, В. Чмирьов, С. Вєткін, Р. Друкман, В. Новиков, М. Вайсборд, А. Андреєв, Г. Мушкаєв, О. Петренко.

Головний редактор О. ЧОРНОГУЗ.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, В. БОНДАРЕНКО, А. ВАСИЛЕНКО, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ (головний художник), Ф. МАКІВЧУК, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

Журнал «Перец» № 5 (1239)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Здано до набору 02.02 87. Підписано до друку 19.02.87. БФ 36052. 70×108/8. Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2217500 прим. Зам. 0485.

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА» © **Журнал «Перець» 1987 р.** Видається з січня 1927 року. Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції: **252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 441-82-14, 441-89-37, 441-89-38.**
Адрес редакции: **252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.**
Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються. Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, проспект Победы, 50.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

ПЕРЕЦЬ
№ 5 (1239)
БЕРЕЗЕНЬ
1987

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

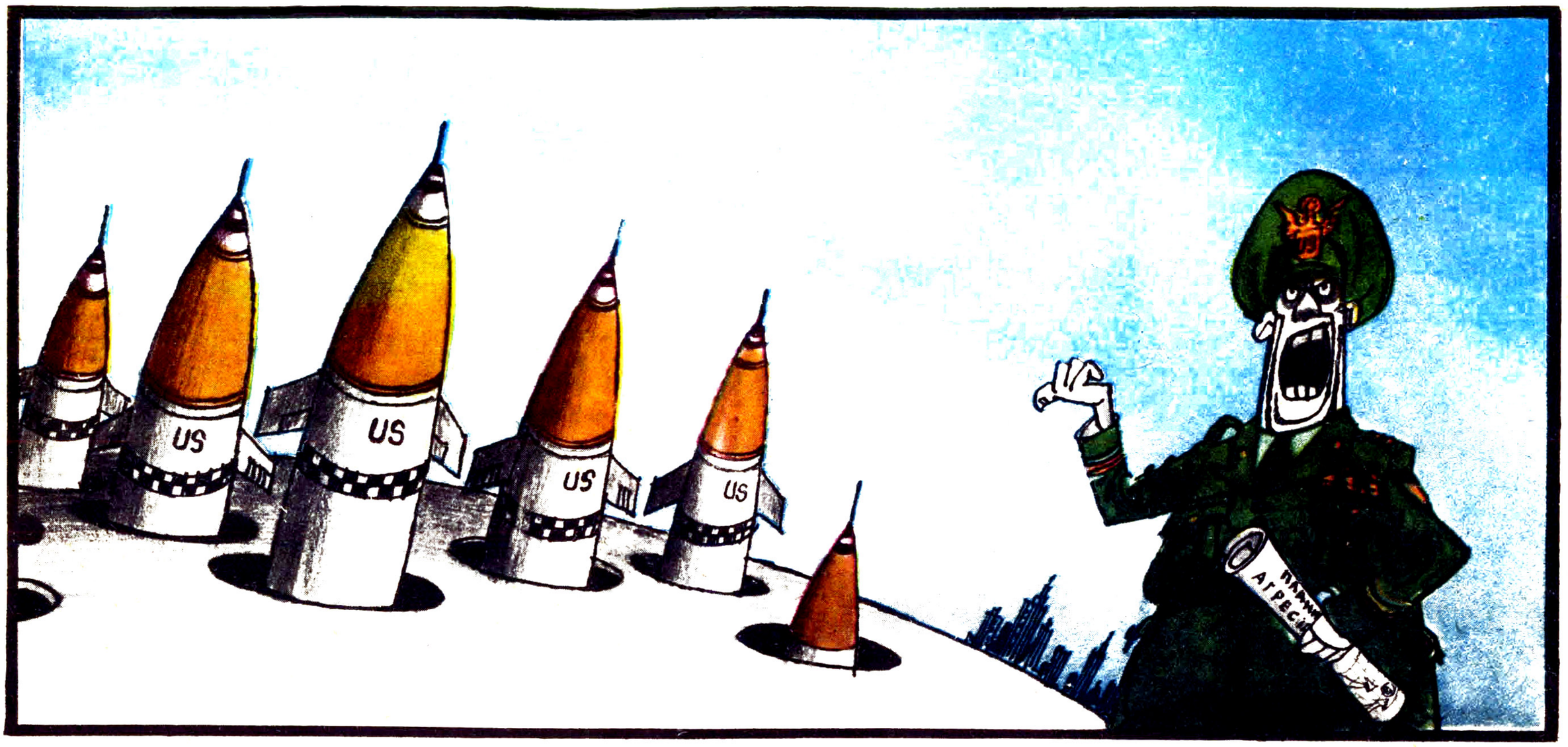

— Ліквідувати наземні ракети?..

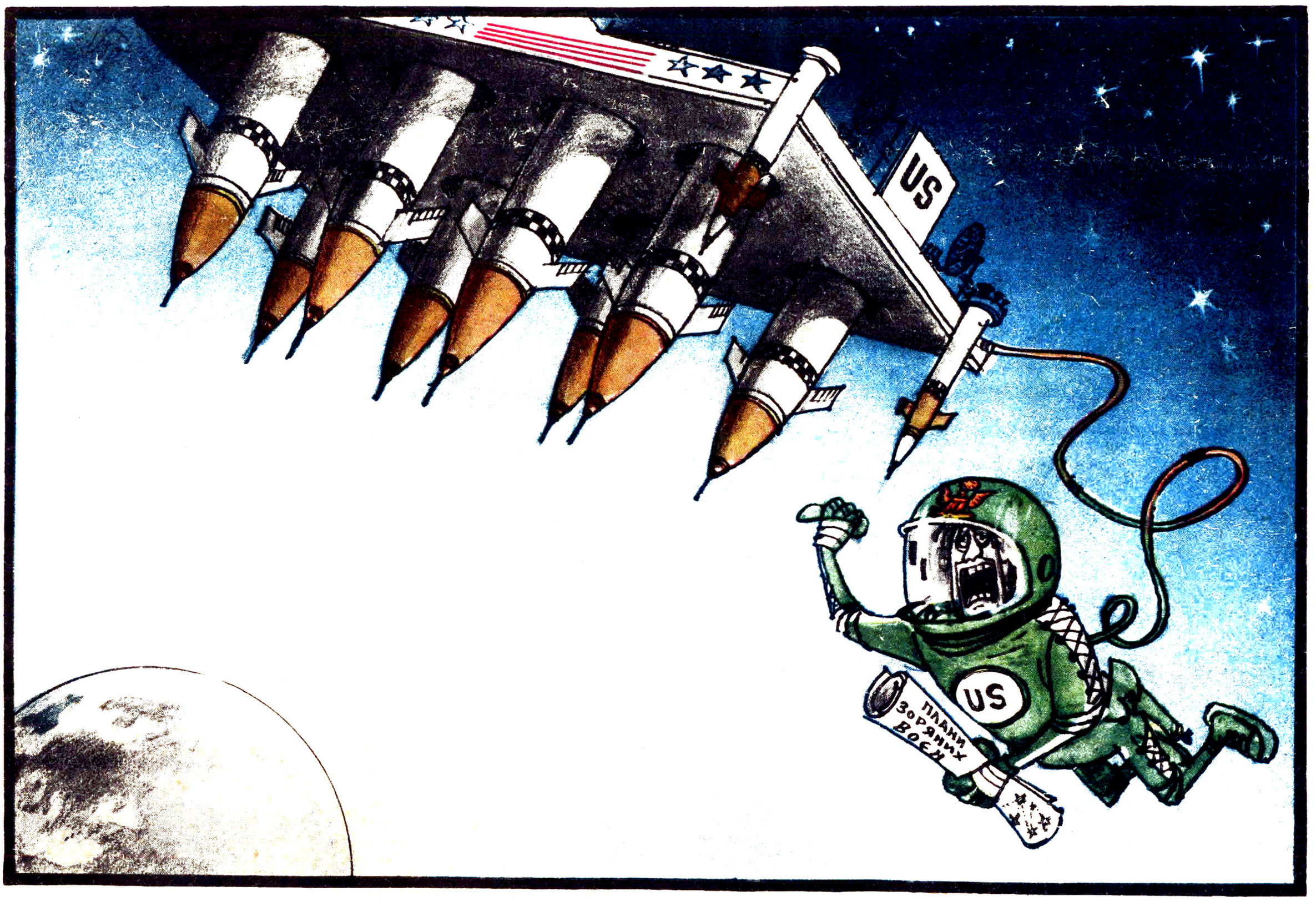

— Будь ласка!